ԺԵ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3773 4/16 ՕԳՈՍՏՈՍ 1898 29 ՐԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1316 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÈVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ.

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան.	140 Ղ.րշ
» » »	վեցամսեայ.	70 »
» » »	եռամսեայ.	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան.	40 Ֆրն.
»	վեցամսեայ.	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային [illegible] կ'ընդունուի, 115 ղրուշի [illegible] 100 ղրուշի հաշուով :
Տեղական թղթատարի ծախսը բաժանորդներուն կը վերաբերի :
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն :

20 ՓԱՐԱ.

ՈՉ—ԿԱԹՈՒՂԻԿԷ

Ֆրանսացիները Հայր Լօրիդեօն ունին։

Այս տարօրինակ մարդը, եռանդուն կրօնաւոր մը, հեղինակն է յանդուգն կերպով խեղաթիւրուած ֆրանսական պատմութեան դասագրքի մը։ Բաւական ատեն այս յերիւրուած դասագրքին վրայէն կ'աւանդուէր պատմութեան դասը կղերական վարժարաններու մէջ։ Մեր մէջ Հայր Լօրիդեօնները շատուոր են, ամբողջ միաբանութիւն մը կը ձեւացնեն եւ Ադրիականի մէկ կղզեակին մէջ հաստատուած՝ մեր եկեղեցական պատմութիւնը անդրալեռնական տողորումներով սրբագրելու կ'աշխատին։

Առաջուց ի վեր չէի անգիտեր որ Մխիթարեան միաբանութիւնը իր բանասիրական հետազօտութեանց քով կամ անոնցմէ առաջ [illegible] մունջ դիտումներ ունի եւ լուռ իղձեր կը տածէ։

Միայն գիտութեան սիրով վառուած վանականներ չեն անոնք, այլ ճարպիկ ու հաշուագէտ մարդիկ որոնք պապականութիւնը տարածելու համար ազգային գրականութեան մէջ իրենց ստացած հեղինակութիւնը կը շահագործեն, եւ քիչ շատ հայ եկեղեցականի փակեղին նմանող իրենց գլխու ծածկոյթին տակ բաթերայի գլխարկներ կը կրեն։

Գիտէի, բայց մոռցեր էի այս ամէնը, երբոր Բազմավէպի վերջին թիւին մէջ հետաքրքիր նամակ մը, որ այդ միաբանութեան անդամներէն դուրս մէկը ըլլալու չէ, պատարագէն վերջը մեր եկեղեցիներուն մէջ մաս բաժնելու սովորութեանը վրայ խօսելով, մեր եկեղեցին՝ ոչ-կաթուղիկէ եկեղեցի, եւ հայ պապական եկեղեցին ոչ-ազգային եկեղեցի անուանելէ չի քաշուիր։

Ուրեմն միեւնոյն մարդիկն են անոնք, նոյն մարդիկը որոնք ատեն մը հերձուածող ու հերետիկոս կը կոչէին զմեզ եւ մեր եկեղեցին ոտք կոխելու կը վախնային՝ դժոխք չերթալու համար. մարդիկ՝ որ Լուսաւորչին պապական հայ մը ըլլալու առասպելին պատմական ճշմարտութեան գոյն մը տալու համար ջանք չէին խնայած, եւ որոնք բան գործ ըրած են տարածել ամէն տեղ՝ թէ հայ Եկեղեցին պապական եկեղեցի մըն էր ատենով եւ անկէ անջատուողները մենք ենք, Լուսաւորչականներս, զատ ու տարբեր եկեղեցի մը կազմելով, մինչդեռ իրենք ազգային եկեղեցին անեղծ պահած են միշտ, ու Թարթիւֆին պէս չեն քաշուիր հրապարակաւ մեզի ըսելէ.

C'est à vous d'en sortir, vous qui parlez en maître.

Հարկաւ ողբալի բան մըն է որ անդրալեռնականութիւնը մեր ամէնէն նուիրական էութեան վրայ ալ յարձակի, մեր եկեղեցւոյն տիրանալու ճիգեր ընէ, եւ ամբողջ միաբանութիւն մը իր դարեւոր աշխատութիւնը այս ամուլ ու ծիծաղելի ճիգերուն յատկացնէ։

Հռոմէականութիւնը մեր մէջ առջի անգամ մուտ գտնելուն պատմութիւնը ժամանակակից բան մըն է, եւ շատ ետ դառնալու պէտք չունինք այս առթիւ եղած բոլոր շփոթութիւնները մտքի առջեւ բերելու համար։ Շատ կանուխ է դեռ այս նորեկներուն համար մեր ազգային եկեղեցին իրենց սեպհականեցնելը եւ Հայր Լօրիդեօյի պատմութիւններով չէ որ մեր եկեղեցիին վաղեմի ինքնագլուխ գոյութիւնը պիտի ուրացուի։

Բայց որքան ալ անզօր են այս ջանքերը ու արգահատելի նայուած մը հրաւիրելէ աւելի բանի մը անարժան, հարկաւ կը մնան մեր սիրտերուն մէջ մեր Եկեղեցւոյ համար ոչ-կաթուղիկէ եկեղեցի ըսելու պէս խօսքերու վիրաւորանքը։ Ի զուր պիտի առարկեն որ կրօնական դաւանանքին կ'արգիլէ Վենետիկի վարդապետները կաթուղիկէ ճանչնալ մեր եկեղեցին. ուղղափառը՝ իրենք են եւ իրենք պիտի մնան ու մենք՝ հերձուածող ու հերետիկոս։ Թող այդպէս ըլլայ. քսաներորդ դարուն լուսաւորութիւնը չենք կրնար անարգել այն աստիճան որ կրօնական վէճի մը բռնուինք ասոր կամ անոր հետ։ Հաւատաքննութիւնը էապէս պապական եկեղեցիին յատուկ առաքինութիւն մըն է եւ պէտք է որ իրը մնայ։

Եւ եթէ մեր Եկեղեցւոյն համար Բազմավէպի գործածած լեզուն մատնանիշ ըրինք մեր ընթերցողներուն, միայն յիշեցնելու համար է անոնց թէ Վենետիկի միաբանութիւնը այն յետամնաց ու կաշկանդեալ միտքերու օրբանն է, որոնց նմաններուն համար իրաւամբ ըսած են.

Ils n'ont rien appris, rien oublié.

Գ. Զօհրապ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ

Մեր շաբաթ օրուան թիւին ազգային լուրերու բաժնին մէջ Ս. Էջմիածնի պաշտօնաթերթին մէկ տեղեկութիւնը հրատարակեցինք որուն համեմատ Սինոդը որոշեր է ծանուցանել Ռուսաստանի Հայոց բոլոր հոգեւոր իշխանութիւններուն թէ կաթոլիկ, Բողոքական, Ասորի եւ Յոյն հասարակութեանց խնդրանքին համաձայն, արտօնուած են կատարել անոնց հոգեւոր պէտքերը։

Ոմանք կրօնական տեսակէտներէ տարբեր դիտումներ կ'ուզեն տեսնել այս խնդրին նկատմամբ Սինոդի քով եղած դիմումներուն մէջ։ Գալով մեզ, ինչ որ ալ ըլլան այդ դիտումները, չենք կրնար չյայտնել մեր խնդակցութիւնը այս որոշման առթիւ, որ կրօնական ըմբռնումներու զարգացումը եւ մեր Եկեղեցւոյն կրօնային ազատամտութեան հնաւանդ ոգւոյն նոր մէկ ապացոյցը կը նշանակէ։

Անշուշտ մենք ալ կ'ընդունինք թէ մանաւանդ կրօնական հասարակութիւններու համար այս անխտրութեան ոգիին ըմբռնումը խել մը անպատեհութիւններէ զուրկ չէ մասնաւորապէս ռամիկ դասակարգին համար, բայց քրիստոնէական եւ մարդասիրական գերագոյն սկզբունքներու տեսակէտով տարակոյս չի կայ թէ լաւագոյն բանն է։

Չենք գիտեր թէ Արեւելեան Հայոց մէջ, հոգեւորական իշխանութիւնը ցարդ ինչպէս կը վարուէր այն օտարադաւան քրիստոնեաներուն հետ, որոնք, ազգութեամբ հայ կամ օտար, կրնային անոր միջամտութեան հարկը զգալ հոգեւոր կարգ մը պէտքերու գոհացման համար։

Չենք գիտեր նաեւ որ՝ եթէ օտարադաւան քրիստոնեաները այդ միջամտութեան պէտքը զգացած են, Հայ եկեղեցւոյ ազատամիտ աւանդութիւններէ բոլորովին տարբեր ինչ օտար եւ արտաքին պատճառներ արգիլած են այդ հայ եկեղեցական իշխանութիւնները կրօնապէս մխիթարել ցարդ օտար յարանուանութեանց պատկանող հայազգի կամ օտարազգի քրիստոնեաները։

Ինչ որ ալ ըլլան ուրեմն անցեալ կացութիւնը եւ անոր շարժառիթ եղող պատճառները, իրողութիւն մը կայ այսօր մէջտեղ որ ամէն տեսակէտով բերկրառիթ է, թէ՛ քրիստոնէութեան եւ քաղաքակրթութեան պահանջներուն եւ թէ՛ ազգին զանազան հատուածներուն մէջ եղող եղբայրական եւ արենակցական նուիրական կապերուն տեսակէտներով։

Խնդիրը հոս, մեր միջավայրին մէջ փոխադրելով, երեւակայեցէք անգամ մը քրիստոնեայ մը, Հայ թէ Յոյն, Հռոմէական թէ Բողոքական, որ իր հոգին, այսինքն բարոյական մարդը կազմող իղձերու, համոզումներու եւ, ընդունինք, երբեմն իսկ նախապաշարումներու ծանր պաշար մը ունի իր հետ, որ վերջին համբորդութեան ծիրը պատրաստելու պահուն ինքզինքը զուրկ կը տեսնէ այն գերագոյն մխիթարութենէն որ քրիստոնեայի մը, հաւատացեալի մը համար մահու կամ կեանքի խնդիր է, երբ ոտքը դրած կը սպասէ աշխարհի եւ յաւիտենականութեան նրբանցքը բաժնող շեմքին վրայ։ Քրիստոնէութեան հիմնադրին դէմ ինչ աւելի մեծ մեղանչում կարելի է երեւակայել քան այն վերջին եւ գերագոյն կասկածը որ բնականաբար կ'այցելէ հոգեվարքին տարտամ միտքը, երբ յոյն կամ հայ քահանան, կամ պապական վարդապետը կը զլանայ իր մխիթարանքը այն ծիծաղելի պատրուակով որ կորսուած ոչխարը իր հօտին չի պատկանիր։

Ինչպէս որ իւրաքանչիւր ընտանիք իր ընտանեկան սեպհական յարկը, աւանդութիւնները եւ սրբազան սովորութիւնները ունի, ամէն եկեղեցի, մանաւանդ մերը, կրնայ եւ պէտք է որ ունենայ իր որոշ նկարագիրը եւ առանձին ու անխախտ ծէսերը. բայց ինչպէս որ իւրաքանչիւր ընտանիք ինք իրեն վերաբերելով հանդերձ կը պատկանի նաեւ մարդկութեան ընդհանուր եւ մեծագոյն ընտանիքին եւ իր որոշ պարտականութիւնները ունի անոր հանդէպ, արտաքոյ կարգի մասնաւոր պարագաներու մէջ կրօնական այլ եւ այլ աղանդներն ալ իրարու նկատմամբ ունին խել մը պարտականութիւններ, որոնց գործադրութիւնը մարդկային արժանապատուութիւնը եւ խղճի օրէնքը անհրաժեշտ կ'ընեն։

Եւ արդէն քաղաքակրթութեան, յառաջդիմութեան եւ քրիստոնէական լոյս ըմբռնումներու ծաւալման լաւագոյն միջոցը չէ՞ իւրաքանչիւրին ցոյց տալ թէ այն բաժանումները որ գոյութիւն ունին ազգերու եւ եկեղեցիներու մէջ, դարձեալ հիմնուած են պատմական, ընկերաբանական եւ այլ կարգի բնական օրէնքներու վրայ, որոնք միշտ կը տրամադրեն պարզել բաղադրեալը [illegible] եւ մասնաւոր ձեւերու եւ նկարագիրներու հաւաքածոներով նպաստել այն ներդաշնակ միասնութեան, որ բնութեան ամէն երեւոյթներուն մէջ կը նշմարուի։

Պէտք է որ ոչ միայն լուսաւորչական հայ մը իր քաղաքական կամ համայնական եղբօր եւ այս վերջինները փոխադարձաբար [illegible], այլ նաեւ Հայ մը Յոյնին եւ Յոյնը Հայուն եկեղեցին գիտնայ յարգել եւ նաեւ անոր վրայ այն եղբայրական սէրը եւ նուիրական անձնուէր [illegible], որ կը վայլէ ոչ միայն հաւատակիցներու այլ նաեւ ընդհանուր մարդկային ազգին։ Կռապաշտը որ կռատան մը մէջ ծունր կրկնէ, սատանայապաշտները որ կ'աղօթեն, Ափրիկեցի ֆէթիշապաշտը որ իր grigriին կը պաշտէ, միեւնոյն զօրութեան առջեւ կը խոնարհին, Գերագոյն Էակին զօրութիւնը որ ամէն ինչ նպատակով մը ստեղծած է, մին միւսը ամբողջացնելու համար, ամէն բան համերաշխ, երբեք ներհակ իրարու։

ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Այն բոլոր ձախողումները որոնք Սպանիացիներուն դէմ եղան Ամերիկացիներու հետ իրենց կռուին մէջ, ստիպեցին օրուան գլխաւորները եւ [illegible] այս երկիրը որ հաշտութիւն խնդրէ իր թշնամիէն։ Սպանիացիները, որոնք պատերազմը գրեթէ իրենք կը հրապարակէին եւ կ'ուխտէին իրենց մէջ մինչեւ վերջին մնացորդը կռուիլ քան թէ Քուպայի վրայ իրենց գերիշխանութիւնը վերցնել, այժմ բոլորովին փոխուած են։ Երբ Մանիլայի առջեւ սպանիացի ծովակալը իր խեղճ նաւերով ստիպուեցաւ Տիւէյի զրահաւորներուն դէմ գալ, իր ճակատագրի որոշումը մէկ երկու ժամի խնդիր էր։ Սերվերա ծովակալը ամերիկեան զրահաւորներու հսկայ թնդանօթներուն տեղատարափին փախուստի ատեն փճացաւ։ Այս երկու ծովային ճակատամարտներուն մէջ Սպանիացիները անգամ մըն ալ անմահացուցին Սերվանդեսի Տօն Քիշոդը որ իր նիզակով կը փորձէր հողմաղացքին հետ կռուիլ։

Ամբողջ պատերազմի տեւողութեան միջոցին, սպանիացի դիւանագէտները տեսան վերջապէս այն անհաւասար ուժերու պայքարը որուն մասնակից էր իրենց երկիրը եւ որուն քայլ մը աւելի շարունակումը իրենց համար քայլ մը աւելի դէպ ի անդունդ կը նշանակէր։ Միւս կողմէ, Հիտալկոները (Սպանիացի ազնուականներ), որոնք ընտելացած են սպանիական դահուն անսասանելի հովանաւորութեան համար, պատերազմին անյաջող նախապատրաստութիւնը ու անոր անբաղդ ելքը կը վերագրեն այն բանին որ Սպանիա կը կառավարուի կնոջմէ մը եւ տղէ մը, որոնք նոյն իսկ զուտ սպանիական արիւնէ չեն։ Ժողովրդական խմբակցութիւնները, հանրապետականները, գործաւորականներն ու Քարլիստները ձեռնհաս ամէն օգտուելով գործի կը սկսին։ Սպանիոյ պարտութիւնը կրնայ ներքին գործերու մէջ փոփոխութիւններ առաջ բերել, որոնց վրայ առանց այժմէն ծանրանալու, կ'ուզենք ցոյց տալ հաշտութեան միջազգային կարեւորութիւնը։

Նախ, Սպանիոյ եւ Միացեալ Նահանգներուն միջեւ կնքուածը վերջնական հաշտութիւն մը չէ, այլ առժամեայ զինադադար մը, որ կրնայ այդ երկիրները դէպ ի հաշտութիւն առաջնորդել, ինչ որ քանի մը շաբաթներ թերեւս դեռ տեղի չունենայ։ Հիմակուհիմա Սպանիա է որ կ'ուզէ հաշտութիւն կնքել. Ուաշինկթընի մէջ չեն աճապարեր։ Այն միջոցին ուր Տիւէյ ծովակալը Փիլիփփինեաններու վրայ մեծ յաղթանակներ տանելու յոյս ունի, պէտք ուզէ՞ սուր պատեանը անցընել։ Հանրապետութեան նախագահը անգամ կը ցաւի որ Ֆրանսական դեսպան Պ. Քամպոն յանուն Ֆրանսայի ձեռքը ձիթենիի ճիւղով մը կ'երեւայ Սպիտակ Տան մէջ՝ ճիշդ այն պահուն երբ Ամերիկացիները իրենց նոր յաղթանակներու շարքը պիտի սկսէին Փիլիփփինեաններու մէջ։ Սակայն Մաք Քինլի կը ստորագրէ հաշտութեան նախագիծը։

Կը կարծուի որ լման հաշտութեան կնքումը շատ մը անակնկալներ պահած է ընդհանուր դիւանագիտութեան համար։ Հիմայ, Սպանիա աւելի կը ցանկայ որ Քուպա Միացեալ Նահանգներուն իշխանութեան տակ մնայ, քան թէ տեղացիներուն անկախ կառավարութիւն մը կազմեն հօն։ Բոլոր այն տեղեկութիւններուն վրայ հիմնուելով, որոնք Մադրիտէն կը տարածուին, սպանիական կառավարութիւնը աշխատելու վրայ է որ իր կորսնցուցած բոլոր գաղթավայրերուն մէջ ամերիկեան վարչութիւնը տիրապետէ։ Եթէ Սպանիա կը կորսնցնէ Քուպայի վրայ իր գերիշխանութիւնը, սակայն դեռ շատ մը Սպանիացիներու հետ տնտեսական մեծ շահեր ունի այնտեղ։ Եթէ Քուպայի վրայ անկախ հանրապետութիւն մը հաստատուէր [illegible], Սպանիացիները եւ սպանիական շահերը վտանգի ենթարկուած պիտի ըլլային, քանի որ այս անգամ ալ տեղացիները պիտի սկսէին Սպանիացիները նեղել։ Սպանիական շահերը կը պահանջեն ուրեմն որ այն բոլոր երկիրներու մէջ ուրկէ Սպանիա ստիպուած է հեռանալ, գոնէ քաղաքակրթուած պետութիւն մը յաջորդէ իրեն, որուն շնորհիւ սպանահպատակները սկսին տնտեսապէս զարգանալ, եւ թերեւս մայր հայրենիքին գաղթային նոր հասոյթ մըն ալ ճամբայ բանալ։

Եթէ Սպանիա արդէն այնքան առաջ գացած է, որ կ'ընդունի Քուպան եւ Բորդօ-Րիքօն Ամերիկացիներուն ձգել, Անդիլեան պզտիկ կղզիները իրեն պահելը այլ եւս կարեւորութիւն մը չունի։ Կարելի է ըսել թէ Սպանիա առանց հակառակելու Անդիլեաններն ալ Ամերիկացիներուն պիտի տայ։ Միւս կողմէ, սպանիական ժողովուրդին ռոմանթիք տրամադրութիւններն ալ դեր մը կ'ուզեն խաղալ հաշտութեան բանակցութիւններուն մէջ։ Քօլոմպոսի աճիւնը կը գտնուի Հավանայի եկեղեցիի մը մէջ։ Սպանիոյ ժողովուրդը կ'ուզէ յօդուած մը դնել հաշտութեան պայմաններուն մէջ, որով Ամերիկացիները չկրնան կղզիին հետ իւրացնել նաեւ Ամերիկան գտնողին վերջին մնացորդը, եւ կը պահանջեն որ մեծ պատիւներով դէպ ի Սպանիա փոխադրուին այդ աճիւնները։

Ուրեմն, հաշտութեան վերջնական կնքման համար Քուպա եւ Բորդօ-Րիքօ արգելք չեն կրնար ըլլալ։ Միեւնոյն բանը կրնանք նաեւ ենթադրել Լատրօնեաններու մասին, քանի որ Սպանիա տրամադիր կ'երեւայ այս կղզիներէն մէկը Մ. Նահանգներուն ձգել, պահանջուած ատեն։

Հաշտութեան բանակցութիւններու ատեն՝ դիւանագէտներուն գլխաւոր զբաղումները առաջ Փիլիփփինեանները պիտի ըլլան։ Մ. Նահանգները կ'ուզեն որ իրենք Մանիլայի մէջ եւ շրջակաները հաստատուին, ինչ որ հաճելի չէ Սպանիոյ։ Չի կարծուիր որ Մաք Քինլի ետ կենայ իր պահանջէն, որով կ'ուզէ որ Ամերիկացիներու աստղազարդ դրօշակը Մանիլայի վրայ ծածանի։ Ուաշինկթընի դահլիճին 9 անդամներէն 4ը կ'ուզեն որ Փիլիփփինեանները, Մ. Նահանգներուն միացուին. իսկ 5ը հակառակ են այդ տեսակ միացման մը. ուրեմն Մաք Քինլիի ձայնը որոշիչը պիտի ըլլայ միացման ուղղութեան եւ ջատագովներուն միջեւ։ Իսկ ժողովուրդին եւ Ծերակոյտին մէջ միացման կուսակիցները աւելի համակիրներ ունին քան թէ միացման հակառակորդները։ Միացեալ Նահանգներուն մէջ ժողովուրդը կ'ուզէ իր յաղթանակներու պտուղը քաղել լիովին, իսկ նախագահը, աւելի քաղաքագէտ խոհականութեամբ վարուելով, կ'ուզէ չափ մը դնել իր պահանջումներուն մէջ։

Ուշադրութեան արժանի է նաեւ որ Մ. Նահանգները իրենց ձեռքին եկածը պիտի փորձեն որ հաշտութեան կնքման ատեն ուրիշ պետութիւններ ալ չօգտուին Սպանիոյէն։ Հաստատ աղբիւրէ կ'իմացուի որ նախագահը պիտի պնդէ թէ ոչ մէկ օտար պետութիւն պէտք է ածուխի կայան ունենայ Փիլիփփինեաններու մէջ։

Հաշտութեան կնքման նախագիծը արդէն ստորագրուած է եւ թերեւս երկու շաբթէն Բարիզի մէջ գումարուի հաշտութեան բանակցութիւններու յանձնաժողովը։

Այս նկատողութիւններուն իբր վերջաբան կարելի է ըսել թէ Սպանիա՝ հաշտութիւն կնքելու մասին իր ճիգերուն մէջ ցոյց տուաւ քաղաքագիտական խոհեմութիւն մը, առանց որու թերեւս իր անկումը վերջնական ըլլար։

Մ. Շ.

ՎԱՐԴԱՎԱՌԸ

ԽՈՒԼԷԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

ԽԱՐԲԵՐԴ, 22 Յուլիս

Քաղքիս Խուլէվանքի որբանոցին բացման հանդէսը կատարուեցաւ Վարդավառի կիրակին՝ շէնքին դէմը տարածուող պարտէզին մէջ։ Որբանոցին խնամակալութիւնը՝ լուռ, առանց աղմուկի աշխատած ըլլալուն՝ հաստատութիւնը՝ որ իր տեսակին մէջ կատար մը կրնայ համարուիլ այսօր, այնչափ ծանօթ չէր եղած հասարակութեան. մանաւանդ գիւղերու ժողովուրդը շատ հեռուէն արձագանգը միայն լսած էր այն բոլոր բարեփոխութեանց ու նորոգութեանց՝ որոնք հաստատութիւնը այնչափ բարձր կը բռնեն հիմա։

Բացման հանդէսի մը պէտքը զգալի էր։ Որբերը հաստատուած էին շատոնց, նոր շէնութիւնները աւարտած։ Խնամակալութիւնը ընտրեց Վարդավառի տօնը որպէս հանդէսին, որ ժողովուրդը առանց դասակարգի խտրութեան ներկայ գտնուի Խուլէվանքի պարտէզին մէջ, միանգամ ընդ միշտ հաստատելու համար թէ դրամները պարապ տեղը չէին վատնուած, թէ ջանքն ալ չէր պակսած վարիչներուն քով։ Ասկէ զատ, նկատելով թէ 3-4 ժամ ճամբայ քալող բազմութիւնը անօթի պիտի ներկայանար ամէն բանէ առաջ, հացկերոյթ մըն ալ սարքած էր, 10 ղրուշնոց մասնակցութեան տոմսեր ծախելով, որոնց մեծ մասը, աւելորդ է ըսել, սպառեցաւ։

Շաբաթ իրիկունէ իսկ սկսած էր վանքին շուրջը հաւաքուիլ քաղքին ու գիւղերէն եկած խուռն բազմութիւն մը։ Գեղեցիկ տեսարան մըն էր. քանի մը խումբեր կը պարէին հոս ու հոն, ուրիշներ կ'երգէին կամ կը նուագէին, մինչդեռ անդին՝ վանքի գաւթին մէջ յաջորդ օրուան հացկերոյթին համար կերակուրները կը պատրաստուէին խոշոր կաթսաներու մէջ։ Բերնէ բերան, Խուլէվանքին վրայ կը խօսուէր ամէն տեղ. շատեր հմայուած էին, կը գովէին հաստատութեան խնամակալութիւնը. ամէն մարդ ուրախ էր։

Կիրակի առտու, քնացողներ կային իրաւ, ասդին անդին, բայց ժողովուրդին մեծ մասը եկեղեցին լեցուած էր ուր առաջնորդ հայրը կը պատարագէր, մինչդեռ ուրիշ մաս մըն ալ անհամբերաւ կը պտտէր պարտէզին կանանչներուն մէջ։

Եկեղեցիին աւարտումէն ետքը, պատարագիչ սրբազանին գլխաւորութեամբ եկաւ կայնեցաւ որբանոցին արտաքին դրան առջեւ, շուրջը ունենալով որբերը. այդ դիրքին մէջ լուսանկարին առնուելէ անմիջապէս ետքը, հանդէսը սկսաւ։

Հանդէսին տեղը զարդարուած էր կամարներով. հոյակապ չափ բազմութիւն մը հետաքրքիր աչքերով ու ականջներով խռնուած էին հոն։ Բեմին աջ կողմը բազմած էր կուսակալի օգնական Սաւֆան էֆ. եւ Տ. Պետրոս Ծ. վարդապետ առաջնորդ հայրը՝ եւ ամէն մարդ իր դիրքին համեմատ տեղ մը գրաւած էր. բազմութեան մէջ որոշ տեղ մը շարուած էին կապոյտ զգեստով մեր որբերը։ Խուլէվանքի Ամերիկացւոց որբերն ալ եկած էին. այս միջոցին ամէն անձի օշարակ կը մատուցուէր. հանդէսը սկսելէն առաջ նորէն լուսանկար մը առնուեցաւ եւ որբերուն «Հայր մերը» աղօթքէն ետքը Համիտիէ քայլերգը երգուեցաւ։

Որբանոցի անօրէն դասատու Սրապեան Պետրոս էֆէնտի բեմ ելլելով, Վեհ. Կայսեր կենաց համար բարեմաղթութիւններ ընելէ ետքը, պարզեց որբանոցին բացման տեղեկագիրը։

Անկէ անմիջապէս ետքը, Թուրէն էֆ. Զարդարեան՝ որ խնամակալութեան յատուկ հրաւիրագրով եկած էր բանախօսելու, վանքերու բարոյական ու ընկերական դերին վրայ յուզուած շեշտերով բառական խօսեցաւ, յայտնելով այն անպատեհութիւնները՝ որոնք օտար հաստատութիւններու մէջ որբեր դաստիարակելէն առաջ կրնային գալ, շեշտեց Խուլէվանքի Որբանոցին կարեւորութիւնը եւ Վարդավառին հին ատեն ունեցած նշանակութիւնը բացատրելով, յիշեց այն երիտասարդ աղջիկներն ու տղաքը՝ որոնք Աստղիկի տաճարին ճերմակ աղաւնիներ ընծայ կը բերէին իրենց կուսութեան եւ իրենց անմեղ ու շուշանի սիրուն իբր խորհրդանշան. յետոյ ըսաւ. «Մենք ալ այսօր նոյն անմեղութեամբ ու նոյն անարատ միամտութեամբ ուրիշ աղաւնիներ բերած ենք հոս, Նախախնամութեան այս տաճարին իբր նուէր՝ որոնց կուրծքին վրայ մեր անունը գրուած է եւ որոնց թեւերուն ծայրին մեր հոգին բոլոր հաւատքը կախած ենք։» Երիտասարդ գրագէտը վերջին ծայր խանդավառութեամբ ծափահարեցին. ամէն կողմէ ձեռքերը անոր կ'երկարէին շնորհաւորութեան համար. հանդէսին ամէնէն գեղեցիկ հրապոյրը եղաւ այդ ճառը։

Զարդարեան էֆէնտիին անմիջապէս յաջորդեց որբ մը՝ որ սիրուն արտասանութեամբ մը ցուցուց որբանոցին մեծ օգուտը, միեւնոյն ատեն որբերու նախկին եւ արդի վիճակին բաղդատութիւնը ընելով։

Անկէ ետքը քաղքիս առաջնորդարանի դատաւորներէն Սիմոնեան Յակոբ էֆէնտի ելաւ բեմ եւ կոչում ըրաւ կարելի եղած ջանքերը գործադրել որբանոցին յառաջացման։ Իր խօսքը վերջացուց շնորհակալութիւն յայտնելով որբանոցին բոլոր աշխատակիցներուն եւ մաղթեց Վեհ. Կայսեր կենաց արեւշատութիւն ու փակեց հանդէսը, բուռն ծափահարութիւններու մէջ. ամէն մէկ ճառի եւ ատենախօսութենէ ետք ընտիր երգեր երգուեցան։

Հանդէսը վերջանալէն մէկ ժամ ետքը սկսաւ բացօթեայ ճաշը։ Սիրուն տեսարան մըն ալ հոն կը պարզուէր։ Հարիւրաւոր անձեր, խումբ խումբ բաժնուած նստած էին մարգերուն վրայ խորոված գառնուկի կտորներու եւ դեռ շատ մը անուշ խորտիկներու առջեւ։ Երբոր մեկնումի ժամը հասաւ, ամէն մարդ գոհ տունը դնաց գեղեցիկ տպաւորութիւն մը պահելով այդ օրուան այցելութենէն։

Այսօր ամէն մարդ շնորհակալութեան պարտք մը կը զգայ քանի մը անձերու հանդէպ՝ որոնց ջանքերն ու աշխատութիւնը յատկապէս յայտնուեցան հանդէսի պահուն։ Այդ անձերն են քաղքիս պատուաւոր վաճառականներէն Մովսէս էֆէնտի Մովսէսեան, Սիմոն էֆէնտի Տէմիրճեան, ոսկերիչ Գէորգ էֆէնտի Կիւրճեան Խարբերդէն, եւ Կարապետ էֆէնտի Ճափէրեան, Ղազարոս էֆէնտի Եաղճեան Մեզիրէէն, որոնք աշխատելու սկսած ատենէնին պարտականութեան հոգը միայն ունեցած են աչքերնուն առջեւ։

Յ. ՖԷՐՄԷՆԵԱՆ

ԿԵՆՑՂԱԳԻՏՈՒԹԵՆ

ԲԱՌԳԻՐՔ

ԿԱՌՔ.—Ձեռներն են որ կը խօսին իրենց սեփական կառքերուն վրայ։ Կառքին մէջ ամուսինը աջ կողմը կը նստեցնէ իր կինը, եւ արդէն ընդհանուր առմամբ մէկը պատուասիրելու համար կառքին մէջ, հարկ է աջ կողմը յատկացնել անոր։ Միեւնոյն տարիքը ունեցող երկու կիներ երբ տան կառք նստին, այն կինը որ կառքին տէրն է իր աջ կողմը կը նուիրէ բարեկամուհիին։

ԿԱՐԳ.—Առանց չափազանց ճշդապահութեան եւ կեղծ պարկեշտութեան, ամէն մարդ իր դիրքին ու ընկերական կացութեան համեմատ պէտք է գիտնայ իր կարգը։ Կարգաւորութեան գիտակցութիւնն է որ կը հրամայէ մեզի յարգանքով վերաբերիլ մեզմէ մեծերուն հանդէպ։ Երբ տան տիրուհին մը հիւրերուն սեղան մը կու տայ պէտք է իւրաքանչիւր հիւրին կարգը նախապէս որոշէ։

ԿԵՂԾԻՔ.—Կեղծիքի դէմ պէտք է զգուշանքով վերաբերիլ. բարեկրթութեան եւ դաստիարակութեան բացայայտ յատկանիշերէն գլխաւորագոյնը բնական ըլլալուն մէջ կը կայանայ։

ԿՏԱԿ—Անպատշաճութիւն է որ մէկը ունեցած կտակին եւ անոր պարունակութեանը վրայ խօսի. նոյնքան ալ անկիրթ արարք մըն է մէկու մը յիշեցնել թէ իր ժառանգորդն է։ Բարոյական գողութիւն մը, խարդախութիւն մը կը նկատուի յայտարարելէ վերջ մէկու մը թէ իր կտակին մէջ բաժին մը ունի, ի վերջոյ բնաւ անոր մասին յիշատակութիւն մը չընել իր կտակին մէջ։ Մեծ փափկանկատութիւն պահանջող խնդիր մըն է հիւանդի մը կտակի մը վրայ խօսիլ, երբ անոր վիճակը մտատանջութիւն պատճառելու չափ ծանր չէ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կը յիշուի թէ Գանտըմայի Հայք գիւղի քարահանքի խնդրին առթիւ Թաղ. Ժողովին որոշմամբ տեղային քննութիւն մը կատարուած և արդիւնքը տեղեկագրուած էր Ազգ. Վարչութեան որ իր անդամներէն յանձնաժողով մը կազմեց խնդրին մանրամասնութիւնները քննելու պաշտօնով։ Այդ յանձնաժողովը իր առաջին նիստը ըրաւ երէկ և զբաղեցաւ քննիչներու տեղեկագրին և թէր ու դէմ գրուած թուղթերու քննութեամբը։

Մեր ընթերցողներուն գաղափար մը տալու համար այս խնդրին վրայ որ ատենէ մը ի վեր շատ կը յիշուի, աւելորդ չենք սեպեր հակիրճ ծանօթութիւն մը։ Այդ քարահանքերը կը պատկանին Հայք գիւղի եկեղեցիին որ իբր չորս տարի առաջ Պ. Սիփճլաճրի վարձու տուած էր անոր շահագործումը, պայմանաւ որ տարին 300,000 կտոր քար հանել տայ և մէն մի քարի փոխարէն մէկ փարայ վճարէ եկեղեցիի սնտուկին։ Հիմակ, այդ շահագործումը անցած է Պ. Քարապէլլայի ձեռքը, որ թէև կանոնաւոր կերպով կը վճարէ եկեղեցիին բաժինը, սակայն իբր [illegible] միայն, վասն զի իբրև իր ստացուածքը նկատել կ'ուզէ այդ քարահանքը. միւս կողմէ Պ. Սիփճլաճր դատ բացած է Պ. Քարապէլլայի դէմ, շահագործման իրաւունքը պահանջելով։ Ինչպէս կը տեսնուի, Հայք գիւղի հայ հասարակութիւնն ու եկեղեցին նիւթական կարեւոր շահեր ունին գործին մէջ, որոնց պաշտպանութիւնը ստանձնած է Պատրիարքարանը։

—Գում Գաբուի դրսի Թաղ. Խորհուրդը՝ առարկելով որ Մայր եկեղեցիի թաղային սնտուկէն՝ ի հաշիւ Պէշճեան կտակին իր ունեցած պահանջքին գոնէ մէկ մասը հակառակ Ս. Պատրիարք Հօր խոստումին անվճար մնացած ըլլալուն, անկարելի եղած է իրեն վարժարանը վերաբանալ և թաղային գործերը վարել, խմբովին հրաժարական մատուցած է։

Ս. Պատրիարքը յանձնարարեց տեղւոյն քարոզիչ Տ. Եզնիկ Սրբազանի, յորդորելու համար Թաղ. Խորհուրդը որ շարունակէ իր պաշտօնը։

—Ս. Պատրիարքին հրամանաւ Բաբերդէն 10 որբեր պիտի բերուին Իզմիրի որբանոցը դաստիարակուելու համար։

—Եդեսիոյ առաջն. տեղապահին առաջարկութեան վրայ, գաւառային ժողովները կազմելու հրահանգ ղրկուած է Պատրիարքարանէ։

—Ս. Պատրիարք Հայրը քաջալերական գիր մը ուղղեց Բաղէշի առաջն. տեղապահին, իր բարւոք պաշտօնավարութեանը համար։

—Կը լսենք թէ Սըխ-էլէմ Մուհալի խմբագրապետ Մամուրեան Մատթէոս էֆ. Իզմիրի ազգ. ելկս. վարժարանին ընդհանուր տնօրէն կարգուած է։

—Գալատիոյ Ս. Աստուածածին վանքին մէջ հաստատուած որբանոցին վերատեսուչ Տ. Վահրամ աբեղայ Պոլիս գալու հրաման խնդրած է Ս. Պատրիարքէն։

—Արմաշու Դպրեվանքին բարձրագոյն կարգի 5 սաները որ այս պահուս Պոլիս կը գտնուին, սարկաւագ պիտի ձեռնադրուին։

—Այս կիրակի օր սիրուն հանդէսով մը տեղի ունեցաւ Գընալը Կղզիի ազգ. երկսեռ վարժարանին ու մանկապարտէզին մրցանակաբաշխութիւնը որուն կը նախագահէին Տ. Բարթուղիմէոս և Տ. Հմայեակ եպիսկոպոսները։ Ներկայ էին գիւղին գրեթէ բոլոր ծանօթ հայ ընտանիքները։ Մրցանակներու բաշխումը կ'ընդմիջուէր նուագածութեամբ որ ընտանեկան նուագահանդէսի մը կերպարանքը կու տար այդ դպրոցական հանդէսին։ Պ. Սինանեան դաշնակ կը զարնէր և Օր. Սիրանոյշ ու Օր. Արուսեակ Թաշճեան և Օր. Նուարդ Թ. Մոստավաքեան ջութակի վրայ նուագեցին երաժշտական գեղեցիկ հատուածներ։ Վարժարանին տնօրէնը որ ուրիշ տեղ պաշտօնի կոչուած է, հրաժեշտի ճառ մը արտասանեց որուն պատասխանեց աշակերտուհի մը։ Հանդէսը փակեց Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան, պարագային յարմար բանախօսութեամբ մը և օրհնութեամբ։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ ՎԱՐԺԱՊԵՏԻՆ
ԶԱՒԱԿՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Խասգեղի անձնասպան վարժապետին՝ Մկրտիչ Թէրզեանի այրիին ու զաւակներուն ի նպաստ ստացանք.

Քանի մը բարեսէր անձերէ ձեռամբ Ա. Գ.ի	100 ղրշ.
Վ. Պ. Կ.	10 »
Գումար նախորդ նպաստներուն	745 »
Համագումար	855 ղրշ.

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Նոր տարեշրջանը կը սկսի երեքշաբթի, Սեպտեմբեր 6ին (Ն. Տ.)։

Գիշերօթիկ աշակերտները կը վճարեն տարեկան տասնըհինգ (15) օսմ. ոսկի։

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել Ստամպօլ Ամերիգան խան՝ Յովհաննէս Աղա Փանոսեանի, կամ Պարտիզակ՝ վարժարանին տնօրէն Տր. Ր. Չէմպըրսի։

99 5—10

ՎՐԻՊԱԿ.—Այսօրուան խմբագրականի մէջ, Ա. սիւնակ, 42րդ տողին «և հայ պապական եկեղեցին ոչ-ազգային» պարբերութիւնը պէտք է կարդալ «և հայ պապական եկեղեցին ալ ազգային»։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԻՒ ԵՈՐՔԷՆ կը հեռագրեն Թայմզի թէ քաղաքական բոլոր կուսակցութիւնները խստիւ կը քննադատեն պատերազմական նախարարը, Պ. Ալճէր, որ կ'ըսուի թէ պիտի հրաժարի պաշտօնէն։

ՍՊԱՆԻՈՅ ՆԵՐՄՈՒՏՔԸ.—Մատրիտէն կը գրեն օգս. 9 թուով.— Նախամակլթագուհին ստորագրեց հրամանագիր մը որ կտրոններու վճարումը կը կանոնաւորէ, արտաքին փոխառութեան սակերու միացումը կ'արտօնէ և մինչև երկու ու կէս միլիառ բէսէթայի կը բարձրացնէ Սպանիոյ պանքային պանքատոմսերու թիւը։ Այս վերջին գործողութեան հրամանագիրը կ'ըսէ թէ պանքան պարտի սա համեմատութեամբ պահեստի դրամ ունենալ ոսկի կամ արծաթ. եթէ շրջաբերութեան մէջ գտնուած պանքատոմսերը մէկ ու կէս միլիառ են և ոչ երկու, այն ատեն կէսին չափ. եթէ երկու միլիառը անցնին՝ երկու երրորդին չափ։ Սպանիոյ պանքան արտօնուած է նաև աւելցնելու իր պահեստի դրամագլուխը։

Արտաքին փոխառութեան սակերու միացման հրամանագիրն ալ հետեւեալն է.

Յօդ. Ա.— Ամէն օտար հպատակ, յառաջիկայ հոկտեմբերին, պիտի կրնայ արտաքին փոխառութեան պարտամուրհակներու փոխարժէքը ստանալ, եթէ յունիս 20ի ու 26ի հրամանագիրներով որոշեալ թուականներուն ներկայացնէ, պատուոյ խօսք տալով թէ սպանիական հպատակներու չէ ծախած զանոնք։—Յօդ. Բ.—Արտաքին փոխառութեան պարտամուրհակ ունեցողները եթէ որոշեալ թուականին չներկայացնեն, և կամ յետոյ ձեռք անցուցած ըլլան, պիտի կրնան ելմտական նախարարութեան պատուիրակներու ներկայացնել, երդումով յայտարարելով որ սպանիական հպատակներու չեն ծախած։ Կտրոնները Ֆրանքով կամ անգլիական ոսկիով պիտի վճարուին։

Զ. յօդուածը կ'ըսէ թէ Ֆրանսայի պանքան, իր ձեռքը գտնուած պարտամուրհակներուն համար, ելմտական նախարարութեան պիտի տայ անոնց մէկ թիւը, յայտարարելով որ անոնց տէրերուն մէջ Սպանիացիներ չի կան։ Ժ. յօդուածը կը կը տրամադրէ թէ մայիս 17ի հրամանագրին տուած արտօնութեան համաձայն, արտաքին փոխառութեան պարտամուրհակ ունեցողները պիտի կրնան ներքին փոխառութեան թուղթերու հետ փոխանակել, իբրև շահ անուանական տասը բէսէթա ստանալով, անուանական դրամագլխի իւրաքանչիւր հարիւր բէսէթային համար։

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆԸ.— Մատրիտի թերթ մը Խորհրդարանին գումարուելուն դէմ կը խօսի, որովհետև պատերազմի մասին որոշում տալը թագաւորական իրաւասութեան կը պատկանի այդ թերթին կարծիքով։ Ուրիշ թերթ մը կը յայտնէ որ Եւրոպա Փիլիպեաններու ճակատագրին հանդէպ միևնոյն չէզոք դրութիւնը կը պահէ, ինչ որ ըրաւ Քուպայի և Բորթօ Րիքոյի համար։ Սպանիոյ մայր աքաղաքին մէջ կը նկատուի թէ Խորհրդարանի գումարումը ոչ և է օգուտ մը չի կրնար ունենալ, քանի որ երկիրը միշտ պիտի չիմանայ պատահածները, որովհետև գրաքննութիւնը թոյլ պիտի չի տայ որ Խորհրդարանի մէջ խօսուած իւրաքանչիւր ատենախօսութիւն հրատարակուի։

—Պէրլինէր Թակէպլաթ իր վերջին թիւին մէջ կ'ըսէ թէ քանի որ հաշտութեան նախաշաւիղները ստորագրուեցան ամերիկեան և սպանիական կառավարութիւններու կողմէ, անոր անմիջական հետեւանքը պիտի ըլլայ զինադադարը։ Այդ իմաստով արդէն երկու կառավարութիւններն ալ հեռագրած են երկու ճակատամարտի կեդրոնները, Անթիլեաններու և Փիլիպեաններու կողմերը։ Քուպայի և Բորթօ Րիքոյի մէջ զինադադար հռչակելը դիւրին և անմիջական կրնայ ըլլալ քանի որ այս երկու տեղերն ալ Վաշինկթընի և Մատրիտի հետ հեռագրական յարաբերութեան մէջ կը գտնուին, բայց Փիլիպեաններու մէջ Լուսոն կղզիին վրայ զինադադար մը կնքելէ առաջ թերևս շաբաթ մը անցնի դեռ Մանիլյայի առջև և շրջակայքը ուր ամերիկեան և սպանիական զօրութիւնները դէմ դէմի կը գտնուին։ Գիտենք որ Գավիթէի ծովային ճակատամարտէն ի վեր Մանիլյայի և Հոնկ Քոնկի միջև եղած ընդծովեայ հեռագրաթելը կտրուած է և այս երկու կէտերու մէջ փոխադարձ լուրերը պէտք է նաւերով տարուին ու բերուին։

—Փիլիպեաններու մէջ զինադադարը թերևս ընդհանուր չըլլայ, որովհետև Ամերիկացիներն են միայն որոնք հաշտութեան նախաշաւիղներու ստորագրուելու լուրը առնելուն իրենց զէնքերը պատեանները պիտի դնեն։ Իսկ բնիկները հաւանականաբար պիտի շարունակեն իրենց շահատակութիւնները։ Քաղաքական աշխարհի մէջ կը սպասուի թէ Ամերիկացիներու կողմէ ընդհանուր զինադադարը տեղի ունենալէն ետքը Մաքսիմօ Կոմէզի, Քալիքսթօ Կարսիայի գունդերը ինչ պիտի ընեն Քուպայի մէջ, և ինչ պիտի ըլլայ Լուզոնի մէջ գտնուող Ակուինալտոյի վարմունքը Սպանիացիներու հանդէպ որոնք այնքան ատելի են բնիկներուն։

ՏՈՔԹ. Ս. ԹԻՐՔՅԵԱՆ
Բժիշկ, Վիրաբոյժ, եւ Մանկաբարձ.

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր Գում-գաբու Պատրիարքարանի փողոց թիւ 33 տունը։ Կը դարմանէ ամէն տեսակ ներքին և արտաքին հիւանդութիւններ. կը կատարէ վիրաբուժական ու մանկաբարձական գործողութիւններ։ Ուրբաթ օրեր աղքատները ձրիաբար կը դարմանէ։

103 1—5

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԱՐՔՈՒՆԻՔԸ.— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Զարը ու Զարուհին, Քրասնօյ-Սէլոյի մեծ զօրաշարժերէն յետոյ, Մոսկուա պիտի երթան օգոստ. 28ին ներկայ գտնուելու Աղեքսանդր Բ. կայսեր արձանին բացման հանդէսին։ Յետոյ նոյն վեհափառութիւնները շաբաթ մը Իլինսքոյի դղեակը պիտի մնան, որ Մոսկուայի կուսակալ Սէրկիոս մեծ դուքսին ամարանոցն է։ Անկէ ետքն ալ երկու ամիս Խրիմ պիտի մնան և հոկտեմբերին Բեդերսպուրկ պիտի դառնան։ Զարը ու Զարուհին այս տարի արտասահման պիտի չուղևորին։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԳԱՀԱՃԱՌԸ.—Լոնտոնէն կը հեռագրեն օգոստ. 12 թուով.— Այսօր կէս օրէն յետոյ Խորհրդարանին նստաշրջանը փակուեցաւ թագուհիին գահաճառովը որուն մէջ բռուած է.

«Գործերու համար միւս տէրութիւններուն հետ յարաբերութիւններս լաւ են։ Խորին մտահոգութեամբ դիտեցի Սպանիոյ և Մ. Նահանգաց Պետութիւններու, երկու ազգեր որոնց հետ իմ թագաւորութիւնս կապուած է բարեկամական ու աւանդական բազմաթիւ կապերով։ Միւս տէրութեանց Չինու կայսրութեան հետ հողային յարաբերութիւններու փոփոխումը ինծի մէկքին կարգադրութիւններ կնքել, որոնցմով Վէյ-Հայ-Վէյի նաւահանգիստը և Հոնկ Քոնկի իմ գաղթավայրիս շրջակայ քանի մը երկիրներ Չինու կայսեր կողմէ ինծ տրուեցան վարձքով։ Կը յուսամ թէ այս կարգադրութիւններու արդիւնքը ըլլայ Չինու անկախութիւնը և կայսրութեան ապահովութիւնը։ Արեւմտեան Ափրիկէի խնդրոյն համար Ֆրանսայի հետ եղած անհամաձայնութիւնը կարգադրուեցաւ դաշնագրութեամբ մը։ Գոհ եմ որ Խորհրդարանը ընդունեց ազգային պաշտպանութեան համար խնդրուած վարկը. այս մասին կը փութամ ձեզ շնորհակալութիւն յայտնել։»

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՔՈԼՈՄՊԻԱ.— Ծովակալ Քանտիանի պաշտօնապէս կը հեռագրէ թէ Քոլոմպիա ղրկուած Իտալիոյ նաւաբաժնին Քարլօ-Ալպէրթօ, Քալապրիա և Ճէնովա-Պասսանօ յածանաւերը Կարթաժէնի առջև խարսխած են։ Ումպէրթօ կը գտնուի Բիրաուօ և Էթնա՝ Պուէնավէնթուրա։ Դեռ յայտնի չէ Քոլոմպիայի Խորհրդարանին որոշումը որ դանիական նիստ բրած է Չէրութթիի խնդրոյն համար։ Իտալիոյ վերջնագրին պայմանաժամը կ'աւարտէր օգոստ. 1/13ի իրիկունը։ Թայմզ կ'ըսէ թէ Քոլոմպիա նոյն իրիկուն պէտք էր Իտալիոյ պահանջած հատուցումին մէկ երրորդ մասը վճարէր, ապա թէ ոչ իտալական ծովակալը պիտի ռմբակոծէր Կարթակէնը։

ՊԱՐՍԻԱՍՏԱՆԻ նոր եպարքոսն է ոչ թէ Էմին էլ Մուլք, այլ Էմին-Իւս Սուլթան որ վերահաստատուած է այդ պաշտօնին մէջ զոր կը վարէր Նասրէտտին Շահին օրով։ Շատ հմուտ և փորձառու անձնաւորութիւն մըն է։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՀԱԲԷՇԻՍՏԱՆ.— Րաշէյթայի Ռուսիոյ տրուելու խնդիրը շատ մը վիճաբանութեան տեղի տուած է Բեդերսպուրկի և Հռոմի լրագիրներուն մէջ։ Իտալիան լրագիրները կ'ըսեն թէ Րաշէյթա, որ կը գտնուի Ասապի իտալիան սեփականութեան և Օպոքի ֆրանսական սեփականութեան միջեւ, Կարմիր-Ծովու վրայ, Իտալիոյ կը վերաբերի 1880ին կնքեալ դաշնագրութեամբ մը Րաշէյթայի վեհապետին հետ, և խնդիրը օրինաւորապէս հաղորդուած է տէրութիւններուն։ Այս դաշնագրութիւնը որ 1890ի Կանաչ Տետրակին մէջ հրատարակուած է, ցոյց կու տայ թէ Իտալիա 12,000 թալեր գնած է նոյն տեղը, ամսաթոշակ մը յատկացնելով վեհապետին, որ Իտալիոյ վեհապետութեան տակ մնացած է, յանձնառու ըլլալով այդ տեղէն ոև է մաս չվաճառել, կանխաւ Իտալիոյ հաւանութիւնը չառած։ Հռոմի թերթերը կ'ըսեն թէ վիճաբանութիւնները եթէ շարունակուին, ծովային նախարար ծովակալ Քանէվարօ, Աժանս Սթէֆանիի միջոցաւ դաշնագրութեան բնագիրը պիտի հրատարակէ։

ՉԻՆՈՒ կայսրը, ինչպէս հեռագիրը ծանոյց, հրամանագիր մը հանեց որով Բէքին-Հանքաու երկաթուղիի շինութեան մենաշնորհը կու տայ ֆրանքօ-պելժ դրամատէրերու խումբի մը։ Այս առթիւ Բարիզի մէջ 112 ու կէս միլիոն ֆր. փոխառութիւն մը հրապարակ պիտի հանուի։ Բայց 70 միլիոնը միայն Բարիզի մէջ պիտի ստորագրուի, իսկ մնացած 42 ու կէս միլիոնը Պրիւսէլի մէջ։ Կ'երեւայ թէ Պելժիոյ մէջ լաւ ընդունելութիւն մը պիտի գտնէ, որովհետև ընդհանուր գաղափար մը կայ թէ Պելժիա ալ մասնակից պիտի ըլլայ Չինու զարգացման և անկէց առաջ գալիք շահերուն։

ՍԱՌՈՅՑ ԿՈՏՐՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒ.— Դերծովակալ Մաքարովի յատակագծերուն համեմատ շինուող Եէրմագ ռուսական սառոյց կոտրող շոգենաւը աշնան ծովը պիտի իջեցնեն։ Նաւը փորձի համար ձմեռը պիտի անցնի Ֆինլանտիոյ ծոցէն, որ կը սառի, և ջրանցքէն Բեդերսպուրկ պիտի երթայ, Եէրմաք գարնան Սառուցեալ Ովկիանոս պիտի երթայ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Նախարարապետ Պ. Սթոյլովի համար ըրած այն զրոյցները թէ վատառողջութեանը պատճառաւ պաշտօնէ պիտի քաշուի անհիմն են։ Պ. Սթոյլով Քարլսպատի մէջ դարմանուելէն ի վեր շատ աղէկցած է և իր պաշտօնը կը կատարէ։

ԸՆԿՂՄԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԸ.— Անգլիական Լոյտի Նիւ-Ֆաունտլէնտի գործակալը կը հեռագրէ թէ Պէլ-Իլի նեղուցին մէջ Թրանսադլանթիք շոգենաւի մը ընկղմած ըլլալու լուրը անհիմն է։ Ինչպէս ծանուցինք, այս լուրը մեծ յուզում պատճառեց Անգլիոյ և Ֆրանսայի մէջ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Լոնտոնէն կը գրեն թէ սպանեամերիկեան պատերազմը, որ գաղթավայրերու և Եւրոպայէ դուրս եղած պատերազմներու համար նաւատորմի կարեւորութիւնը հաստատեց, Անգլիացիներուն առիթ տուաւ աւելի զօրանալու իրենց անձնավստահութեան մէջ զոր կորսնցնելու վրայ էին։ Իրենց մէջ համոզում գոյացաւ թէ Անգլիա կատարելապէս կարող է կռուիլ եւրոպական ոև է տէրութեան հետ և յաղթական հանդիսանալ։ Միւս երկիրներու նաւային ուժը անգլիականին հետ բաղդատելով, Անգլիացիներուն համար սա համոզումը գոյացած է թէ եւրոպական ոև է տէրութիւն Եւրոպայէ դուրս չի կրնար յաջողութեամբ կռուիլ իրենց նաւատորմին հետ։

ԾՈՎԱԿԱԼ ՊԷՆԴՌ, Տէյլի Մէյլի Բարիզի թղթակիցին հետ տեսնուելուն ըսաւ թէ Պրէսթի (Ֆրանսայի հիւսիսային արեւմտեան կողմը) բոլոր ամրոցները թնդանօթով սպառազինուած են, թէև մէկ քանին նոր չեն և թէ Ֆրանսայի զրահաւորներու ձեւը անգլիականէն գերազանց է։

ՌՈՒՍԻՈՅ ներքին գործոց նախարարութեան երկու բարձրաստիճան պաշտօնատար՝ Պ. Քուպոժ ու Թաթիշչէվ պիտի երթան Սիմպիրսք, Ուֆա, Սամարա, Խազան, Սարաթով, Վիաթքա ու Բէրմ գաւառները, քննելու գէշ հունձքին գործած վնասները և ուսումնասիրելու պարագաները։

ԼՈՐՏ ՍՈՒԼԶՊԸՐԻԻ բացակայութեան միջոցին Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը փոխանորդաբար պիտի վարէ Պ. Պալֆուր։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ կառավարութիւնը ժամանակէ մը ի վեր կ'աշխատի, լրագրական թղթակիցներու հեռագրի ծախքը նուազեցնելու համար, օտար տէրութիւններու հաւանութիւնն ալ ստանալ. արդէն Ֆրանսայի ամէն կողմերուն և գաղթավայրերուն մէջ զեղչեալ սակացոյցը կը գործադրուի։ Ֆրանսական կառավարութեան բանակցութիւններէն առաջին արդիւնք մը ձեռք բերուեցաւ. Սպանիա ու Լիւքսէմպուրկ հաւանեցան, պայմանագրութիւնը ի մօտոյ պիտի կնքուի։ Կ'ըսուի թէ Անգլիա ալ տրամադիր է նոյնը ընելու։

ՆԱՒԱՏՈՐՄ ՖՐԱՆՍԱՅԻ.— Ֆրանսայի ծովային նախարար Պ. Լոքրուա վերցուց հին սովորութիւն մը որով նաւային կարեւոր հրամանատարութիւնները աստիճանի կարգաւ հին ծովակալներու կը տրուէին։ Պ. Լոքրուա հիմայ միայն արժանաւորներուն կը յանձնէ այդ պաշտօնները։ Ծովակալ Ֆուռնիէ, որ Պ. Լոքրուայի ուղեւորութեան միջոցին Ֆրանսայի ծովային պաշտպանութեան վերաբերեալ կարեւոր խնդիրներու վրայ կարծիքի փոխանակութիւն մը կատարած էր, Միջերկրական նաւաբաժնին ընդհանուր հրամանատար կարգուեցաւ։ Ծովակալ Սալլանտրուզ տը լա Մորնէ հիւսիսային նաւաբաժնին հրամանատար պիտի անուանուի։

ՍԹՐԱԶՊՈՒՐԿԻ շրջակայքը Նիօհօֆի ետին, Ռէնի մօտ, նոր ամրոց մը պիտի շինուի։ Շինութիւնները աշնան պիտի սկսին։ Այդ կողմը արդէն ուրիշ ամրոց մըն ալ կայ որ նորին հետ ճամբով մը պիտի կապուի։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Բոմերանիայի կուսակալը շրջաբերական մը ուղղելով իր իրաւասութեանը ենթարկուած դեր կառավարիչներու և այլն ուշադրութիւն հրաւիրեց թէ երեսփոխանական վերջին ընտրութիւններու միջոցին հին զինուորականներու ընկերութիւններու անդամները ընկերվարականներու քուէ տուած են, որ բոլորովին հակառակ է նոյն ընկերութիւններու սկզբունքին և նպատակին։ Յանձնարարեց քննութիւն մը կատարելով տեղեկագրել թէ հին զինուորականները ո՞ր ընկերութիւններուն մէջ ընկերվարականներուն ի նպաստ քուէարկած են, որովհետև ընկերվարականներու քուէ տուող անդամները անմիջապէս պիտի արտաքսուին։

—Պերլինէն կը հեռագրեն թէ օտար երկիրներէ արջառ ներածելու արգելքը բաւական բարձրացուցեր է միսի գինը։ Սահմանագլխի բնակիչները ռուս գիւղերը կ'երթան միս գնելու այնչափ, որչափ կրնան սահմանագլխէն անցնել առանց մաքսի։ Հինգ հարիւր հոգի ամէն օր այս գործով կը զբաղին։ Արջառներու մուտքը արգիլուելուն պատճառ ցոյց կը տրուի արջառախտը, բայց բուն խնդիրը զիջում մըն է երկրագործներուն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ ՀՌՈՄԻ ՄԷՋ.— Ծանուցուեցաւ թէ Վիլհէլմ Բ. մտադիր է գարնան Իտալիա այցելելու։ Աւասիկ թէ կայսրը ինչ պարագաներու մէջ այսպիսի մտադրութիւն մը յայտներ է։ Հռոմի գերման դեսպանատան նոր շէնքին համար յանձնարարած նկարները աչքէ անցընելով ըսեր է թէ կը փափաքի գարնան Հռոմ երթալով անձամբ կատարել դեսպանատան բացումը։ Բայց տակաւին պաշտօնական որոշում մը չէ տրուած։

ԻՏԱԼԻՈՅ կառավարութիւնը կը ջանայ թոյլ չտալ որ երբ Արժանթինի Հանրապետութեան և Քիլիի միջև (Հարաւային Ամերիկա) պատերազմ ծագի Արժանթինի իտալական գաղթականները գործադրեն իրենց ծրագիրը որ է 40,000 հոգիէ կամաւորներու բանակ մը կազմել։ Պուէնոս-Այրէսի իտալական հիւպատոսին միջոցաւ իտալական հպատակներուն ուշադրութիւնը հրաւիրեր է չէզոք մնալու իրենց պարտականութեան վրայ, ցոյց տալով այն վտանգները որոնց պիտի ենթարկուին հակառակ պարագային մէջ։ Հռոմի դահլիճը համանման զեկոյց մը ըրաւ Արժանթինի կառավարութեան։

ՍՈՍԿԱԼԻ արկած մը կը պատմեն Թոնքինի լրագիրները որ պատահեր է Հայֆոնկի ամրոցներէն մէկին մէջ։ Ֆրանսացի թնդանօթաձիգ հինգ զինուոր թնդանօթի ռումբեր սայլերու մէջ դնելու ատեն, մէկ կը վար գլորելով յանկարծ պայթեր է. թնդանօթաձիգներէն մէկին գլուխը և ուրիշներու թեւն ու ոտքը մարմիններէն բաժնուեր են։ Մէկ քանի զինուորներ ալ վիրաւորուեր են։

ՀԷՐՊԵՐԹ ՖՈՆ ՊԻՍՄԱՐՔ իշխանը յառաջիկայ շաբթու Վիէննա պիտի երթայ։

ՖՈՐՄՈԶԱ կղզիին վրայ օգս. 10ին սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով հարիւրաւոր մարդ սպաննուեր են։

ՀՆԴԱԽՏ ԵՒ ԺԱՆՏԱԽՏ.— Պոմպէյի մէջ յուլիս 26էն օգս. 1 ժանտախտէ 69 և հնդախտէ 4 մահեր պատահեցան Քուրաչիի մէջ 16։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ԳԻԾԸ.— Գրեցինք մեր շաբաթ օրուան թիւով [illegible] թէ Չինաստանի մէջ Շուն-Հայ-Քուանէն Նիւ-Զուան երկաթուղիի գիծի մը շինութեան առթիւ Ռուսիոյ և Անգլիոյ միջև անհամաձայնութիւններ ծագած են, ու խնդիրը վերջացած է Ռուսիոյ ի նպաստ։ Այս անհամաձայնութիւններու քաղաքական նշանակութիւնը [illegible] համար կը փութանք անոր տնտեսական նշանակութիւնը ցուցնել մեր ընթերցողներուն։

Ի բաց առեալ հիւսային Չինաստանի մէջ 10 տարիէ ի վեր միայն գոյութիւն ունեցող տեղական երկաթուղիի գիծ մը, «երկնային կայսրութեան» մէջ մինչև տարի մը առաջ երկաթուղիի ուրիշ գիծեր չկային։ Անցեալ տարի էր որ բացուեցաւ Բէքին-Թիէն-Ջին-Շուն-Հայ-Քուան ի գիծը։ Այս գիծը շինած էր անգլիական ընկերութիւն մը (China Railway Company) ուրկէ յետոյ անցած էր Չինական կառավարութեան որ 50 մղոն ևս երկարեց զայն մինչև Քու-Սօ։ Հիմա, Հոնկ Քոնկի և Շանկայի դրամատուները կ'ուզեն որ Քու-Սօյի գծին շինութիւնը Լիաօ Թոնկ ծոցին վրայէն դէպի Նիւ-Զուան իրենք ստանձնեն։ Եւ այս ձեռնարկին իբրև գրաւ կառավարութեան ցոյց կու տան իրենց պատկանող Թիէն Ջինի գիծը։ Անգլիացիներու այս տեսակ ծրագիրներէն Ռուսերը հարկաւ անհանգիստ կ'ըլլան, որովհետև Անգլիացիներու կողմէ շինուած այս տեսակ գիծ մը պիտի երթայ ուղղակի ռուսական շահերու մէջ մխրճիլ։ Միւս կողմէ ալ այս գիծը Անգլիացիներուն համար ոչ թէ միայն ռազմագիտական այլ և առևտրական կարեւորութիւն մը ունի։ Անգլիացիներն ալ բացէ ի բաց կը խոստովանին թէ դէպի Նիւ-Զուան գծի մը շինութեամբ նպատակ ունին Լիաօ-Թոնկ թերակղզին ծայրը գտնուած Բորթ-Արթուր և Թալիէնվան ռուսական նաւահանգիստներուն մրցելու։ Նիւ-Զուան Չինաստանի դաշնագրական նաւահանգիստներէն մէկն է, (այսինքն օտարականներու համար մուտքը ազատ է), և իր առևտուրի մեծութեամբ Չինաստանի վեցերրորդ նաւահանգիստն է։ 1897ին այս նաւահանգիստի ներածութիւնն ու արտածութիւնը 24 միլիոն թաէլի արժողութիւն ունեցին։ Այս գումարին հարիւրին վաթսունին գործառնութիւնները Անգլիացիներուն ձեռքով կատարուած էին։ Նիւ-Զուանի նաւահանգիստի առևտուրին մէջ Անգլիացիներէն վերջ կու գան Ամերիկացիները ու յետոյ Ճաբոնցիները։

Հիմա Եւրոպայի համար Չինաստանի մէջ նոր գիծեր շինելու արտօնութիւններ ստանալը դիւանագիտական և տնտեսական յաջողուածներ կը նկատուին։ Այս գիծերով է որ իւրաքանչիւր եւրոպական պետութիւն պէտք կրնայ իր քաղաքական ազդեցութիւնը շատցընել այն տեղ և յետոյ իր երկրի ճարտարարուեստական արտադրութիւնները քշելու համար նոր միջոց մը գտած ըլլալ։ Եւրոպայի քաղաքական շրջանակներուն մէջ Չինաստանի 400 միլիոն ժողովուրդին արթննալը ահաւոր կը նկատուի, ուստի իւրաքանչիւր պետութիւն, գլխաւորաբար Ռուսաստան, Գերմանիա և Անգլիա կ'աշխատին իրենց իշխանութիւնը արդէն տարածած ըլլալ այն տեղւոյն, որպէս զի կարենան ապագային 400 միլիոն ժողովուրդի մը շարժումներուն ուղղութիւն տալ։

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ.—Ռուս կառավարութեան կողմէ Բորթ-Արթուր ղրկուած նաւային ճարտարագէտներու և զինուորներու խումբը՝ դեր-ծովակալի մը հրամանատարութեամբ՝ նոյն տեղը հասեր և ձեռնարկեր է թէ՛ Բորթ-Արթուրի և թէ՛ Թա-Լիէն-Վանի մէջ նոր դրութեամբ ամրոցներ շինելու և սպառազինութիւններ կատարելու։ Ասոնց կատարած շինութիւնները մասնագէտներու կողմէ պիտի քննուին և ռուս նաւատորմը ռազմափորձեր պիտի կատարէ այդ ամրոցներուն վրայ։

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ իշխանը, իր հետը ունենալով պատերազմական նախարարը և ուրիշ պաշտօնատարներ, Բեդերսպուրկ պիտի երթայ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ միջեւ կատարուած բանակցութիւններով կարգադրուեցաւ Էշէկ Ատասիի սեփականութեան համար ծագած խնդիրը։

ՆԻՔԱՐԱԿՈՒԱՅԻ (կեդրոնական Ամերիկա) դեր-գնդապետ մը որ մէկ քանի օրէ ի վեր Աթէնք կը գտնուի, իր կառավարութեան կողմէ առաջարկեր է նախարարապետ Պ. Զաիմիսի որ Նիքարակուայի ծախէ Յունաստանի երեք զրահաւորները, բայց Պ. Զաիմիս մերժեր է։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՉԱՄԻՉՆԵՐԸ.—Պերլինի հելլէն դեսպանը հրաման ստացաւ գերման կառավարութեան հետ բանակցելու, որպէս զի Յունաստանի չամիչները առանց մաքսի Գերմանիա մտնեն։ Յունաստան առանց փոխարէն մաքս պիտի չառնէ գերմանական մէկ քանի ապրանքներէ։

ԱԹԷՆՔԻ Զինուորական Ատեանը պիտի դատէ զօրավար Մաքրիսը և Տիմօրուլոս ու Մաւթրաքոս գնդապետները որոնք պատերազմի ատեն առանց պատճառի նահանջեցին։

ՍԵՐՊԻԱ ԵՒ ՍԵՒ ԼԵՌ.— Վիէննական լրագիրները կ'ըսեն թէ Սեւ Լերան ժողովուրդը վշտացեր է Սերպիոյ այն ծանուցագրին համար որով յայտարարած էր Սեւ Լերան կառավարութեան թէ պարապ հող չգտնուելուն պատճառաւ Սեւ Լեռնցի գաղթականները Սերպիոյ մէջ պիտի չընդունուին։ Վիէննական թերթերը կ'ըսեն թէ Սերպիա արդէն վերջին ատեններս կարգ մը դժուարութիւններ կը յարուցանէր Սեւ Լեռնցի գաղթականները վհատեցնելու, բայց չէր յուսացուեր որ Սեւ Լեռնցիներու դէմ իր սահմանագլուխը բոլորովին փակելու խիստ միջոցին դիմէ։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ անգլիական նաւատորմին Ա. և Բ. նաւաբաժինները հրաման ստացան այցելելու Իտալիոյ նաւահանգիստները։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Բ. Դրան օտար թղթակցութեանց դիւանին մէջ վերստին մասնաւոր դիւան մը հաստատուելով տեսուչ կարգուեցաւ արտաքին թղթակցութեանց դիւանին քարտուղար Եուսուֆ պէյ, որուն յաջորդեց ծածկագիր հեռագիրներու դիւանին տեսուչի օգնական Սաֆա պէյ։

—Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Հէծելազօրաց Ֆերիգ Շիւքրի փաշայի, Լազիսթան գաւառին կառավարիչ Ճէվտէթ փաշայի և Ե. զօրաբանակին (Սուրիա) պիտոյքներու ճիւղին նախագահ Մէհմէտ Խուլուսի փաշայի։ Բ. կարգի Մէճիտիէ՝ Ռուսիոյ Վեհ. կայսեր զբօսանաւին՝ Սթանտարտի հրամանատար գնդապետ Պ. Ֆրիտրիխի և Գ. կարգի Օսմանիէ՝ Բ. հրամանատար դեր-գնդապետ իշխան Վիազեմսքիի։

—Բ. կարգի Շէֆգաթ՝ Շէյխ Իսլամին խորհրդական Տէրվիշ Ալի Րիզա էֆ.ի կնոջ և Գ. կարգի՝ աղջկանը։

—Լիագաթի ոսկի շքադրամ՝ Սպարապետի Դրան պիտոյքներու ճիւղին քննիչ յանձնաժողովին նախագահ Իզմէր Նուրէթ փաշայի։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱԶԱՐԻՆ մնացած ապրանքները վիճակահանութեան պիտի դրուին, իւրաքանչիւրը մէկ Մէճիտիէի 150,000 տոմսակով. 4500 թիւեր պիտի շահին։ Վաճառական Նէմլիզատէ և Թանթավիզատէ Խալիտ էֆ.ները այս վիճակահանութեան կազմակերպութեանը համար կը բանակցին Օսմ. Պանքային հետ։

ԹՈՒՐՔ ԵՒ ՀԵԼԼԷՆ թղթատարական պայմանագրութեան ծրագիրը ընդունուեցաւ նաև Աթէնքի դահլիճին կողմէ։ Նոր պայմանագրութիւնը մէկ քանի օրէն գործադրութեան պիտի դրուի։

ՍԵՐՊԻՈՅ Աղեքսանդր թագաւորին անուան տօնախմբութեան առթիւ կիրակի օրը Թագսիմի Յունաց եկեղեցիին մէջ կատարուած գոհաբանական աղօթքներէն յետոյ դեսպանատան մէջ ընդունելութիւն կատարուեցաւ։ Դեսպանը շնորհաւորական հեռագիր ղրկեց Աղեքսանդր թագաւորին։ Խարիճիէի թարգման Սաատէտտին պէյ և Յունաց Պատրիարքարանի փոխանորդն ալ շնորհաւորական այցելութիւն տուին դեսպանին։

ՕՍՄ. ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՀԻԿԻ յանձնաժողովը իր շաբաթ օրուան նիստին մէջ քննեց մինչև օգոստոս ամսուան հաշիւները. պատրաստ դրամի քանակութիւնն է 8,920 ոսկի, յանձնուած Օսմ. Պանքային։ Որոշուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին մատուցանել առողջապահական վարչութեան պաշտօնէութեան անունները որոնց հելլենական պատերազմի շքադրամ պիտի տրուի։ Որոշեց գրել առևտրական նախարարութեան՝ այն զեղծման համար որ կը գործուի Կարմիր Մահիկի նշանը դնելով զանազան ապրանքներու վրայ։ Յանձնաժողովը ծանոյց նաև թէ ինք բնաւ չէ արտօնած իր նշանին գործածութիւնը։ Որոշեց Սպանիոյ Կարմիր Խաչի յանձնաժողովին ղրկել պահանջուած պաշտօնագիրները որոնք պիտի դրուին պատմական աշխատասիրութեան մը մէջ՝ մարդասիրական այդ գործին հիմնուելէն մինչև այսօր։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ բժշկական վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներու թիւն է 11 հոգի, որոնց երկուքը հայ, Ստեփան էֆ. Գատայիճեան և Յարութիւն էֆ. Թօփալճեան։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ վարժարանի Ա. դասարանին նորահաստատ բաժանումին միջազգային օրէնքի ուսուցիչ կարգուեցաւ Պետական Խորհուրդի Վճռաբեկ Ատենին ընդհ. դատախազ Նազըմ պէյ, Մէճէլլէի՝ Մալիյէի իրաւագէտ խորհրդական Մահմուտ Էսատ էֆ. Բիթալ-էլ-Նիքեահի՝ Մեծարիֆի քննիչ Խորհրդին անդամ Սըրրը էֆ. Պատժական Օրէնքի՝ առևտրական դատարանին գործադիր պաշտօնեայի օգնական Անիզ պէյ և վարչական օրէնքի՝ մաքսային վերատեսչութեան քնթրոլի դիւանին տեսուչ Թէվֆիք պէյ։

ՓԱՑԵ ԵՒ ԱՄՈՒԼԻ.— Անտառներու և հանքերու նախարարութիւնը Մեծ-Եպարքօսին մատոյց պահանջած տոմարը թէ ո՛րչափ փայտ և ածուխ Կ. Պոլիս կը բերուին։ Ածուխ բերել տալու համար Սէլանիկ, Էտիրնէ և ուրիշ տեղեր ղրկուած պաշտօնեաները Կ. Պոլիս պիտի դառնան։

—Սէլանիկի պանքային և անտառներու ու հանքերու նախարարութեան միջև պայմանագրութիւն կնքուեցաւ՝ տասը տարուան մէջ յիսուն միլիոն օխա ածուխ և մեծ քանակութեամբ փայտ հայթայթելու համար։ Պայմանագրութիւնը Բ. Դրան պիտի մատուցուի վաւերացնելու համար։ Նոյն նախարարութեան և մասնաւորներու հետ կնքուած պայմանագրութիւններու մէջ սա պարագան ևս կը նշանակուի թէ Կ. Պոլիս ալ փայտ և ածուխ պէտք է ղրկել։

ԾԱՂԿԻ ՊԱՏՈՒԱՍՏ.—Պատուաստի աշխատանոցին մէջ, կայս. Իրատէով, դասարան մը պիտի հաստատուի պատուաստի եղանակը ուսուցանելու համար։ Տարեկան 15-20 աշակերտ պիտի արձանագրուին որոնք երեք-չորս ամիս պիտի յաճախեն և յետոյ վկայական պիտի ստանան. եթէ պէտք ըլլայ գաւառներն ալ պիտի ղըրկուին։ Պատուաստի աշխատանոցին մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է որ, օգոստոս 15էն 31, հինգշաբթի ու շաբաթ օրերը ժամը 6էն 9 պիտի քննէ ներկայացողները։ Քննութեան առարկաներն են տարերք գիտութեան, Թուաբանութիւն և օսմաներէն։

ՇՔԱԴՐԱՄ.—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, կայս. Խատէմէններուն և Նուագածուներուն ալ հելլէնական պատերազմի շքադրամ պիտի տրուի։ Ոստիկանութեան գոմիսէրներուն և ոստիկաններուն տրուած շքադրամները երէկ ղրկուեցան Ոստիկանութեան Դուռը,

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ Նախարարութեան գըրուեցաւ թէ Պոլսոյ նաւահանգիստը հասած շոգենաւերը Ղալաթիոյ քարափին այնպիսի մէկ տեղին կը մօտենան որ մաքսատունէն հեռու կը մնայ և կամուրջին մօտ, որով ուղեւորները, մաքսին հեռաւորութենէն օգտուելով, թանկագին նիւթեր կը փախցնեն։ Առեւտրական նախարարութիւնն ալ պէտք եղածը պիտի գրէ քարափներու ընկերութեան։

ԿՐԵՏԷԻ մետրապոլիտ Տ. Եւմէնիոս կղզւոյն մէջ այսօրերս պտոյտ մը պիտի կատարէ, խրատելու Քրիստոնեաները որ իրենց հայրենակից Իսլամներու հետ սիրով վարուին։

—Կրետէ հասած մարտանաւերու և առեւտրական շոգենաւերու առողջապահական վիճակը պիտի քննուի ծովակալներուն կողմէ։

—Հանեայէն կը գրեն թէ Ֆրանսացի գնդապետ Սիգէր Հանեայի միջազգային զօրքերու հրամանատար կարգուեր է։ Ասոր նախորդը Իտալացի էր։

ՊԱՂՏԱՏԻ երկաթուղիին համար դրամատէրներու երկու խումբ կազմուած է, օսմ. կառավարութեան դիմելու նպատակաւ։

ԱԶԱՏԱՐԱՐՆԵՐԸ.—Ֆրանսայի դեսպանը ու անգլիական դեսպանատան գործակատարը ուրբաթ օրը այցելեցին Սեւ ծովու ազատարարներու կայանը, ուր փորձեր կատարուեցան. մակոյկներ ընկղմեցին. ընկղմողները ազատեցին. մինչեւ 200 մէթր հեռուն պարան նետեցին՝ վտանգի մէջ եղած նաւ ազատելու և այլն։ Պ. Քանպոն ու Պ. Բոնսոնպի գոհ մնալով, շնորհաւորեցին ազատարարներու պետ Պ. Բադմէրը։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՈԼԻՍՈՅ բոլոր ժողովուրդը զինուորական մարզանքներ պիտի կատարէ մինչեւ սեպտ.ի վերջը։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ նոր լրագիր մը հրատարակուիլ սկսաւ որ միայն ծանուցում կը պարունակէ։

ՌՈՒՍԻՈՅ Կայսեր Ստանդարդ զբօսանաւին երէկ առջի օրը Ֆէնէր երթալով այցելութիւն տուաւ Յունաց Ս. Պատրիարքին։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ զբօսանաւ մը, որ կոմս Սբէրաթոլէի սեփականութիւնն է, երէկ Իզմիրէն Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց։ Հինգ նաւաստի ունի և տասնըութ թոնօ տարողութիւն։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ Ատեանը երէկ տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Հաշիմ անուն մարդ մը որ անցեալ տարի Պոլսոյ Տիվան Եօլուի կողմը Այշէ անուն կինը սպաննած է։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ անգլիական հիւպատոսը արձակուրդով Լոնտոն ուղեւորեցաւ։

ԳԱՐԵՋՈՒՐ.—Իզմիրի մաքսատան մէջ առատ ալքոլիք պարունակող գարեջուրներ գրաւուեր են։

ԱՅՆՈՐՈԶԷՆ կը գրեն թէ, կ՚ըսէ Մոնիթէօռ, յուլիս 23ին գիշերը հինգ մարդ յարձակեր են Աիմոլիանի վանքին վրայ. Եէրիսօ փոքր քաղքին մօտ. հարիւր ոսկի և զանազան առարկաներ յափշտակեր են։ Մեկնելու ատեն ծանուցեր են թէ ի մօտոյ Եէրիսօ ալ պիտի այցելեն։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կը կատարէ։

ՏՈՔԹ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՊԷՅ Արապեան որ իբր վեց ամիսէ ի վեր Տարտանէլ կը գտնուէր բժշկական քննիչի պաշտօնով, երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Արմսթրօնկի նաւագործարանէն ղրկուած երեք ճարտարագէտ, ծովային նախարարութեան դիմելով, առաջարկութիւններ ըրին նաւային զանազան գործերու համար։ Նաւային շինութիւններու պաշտօնեայ գ՚դգպետ Լաթիֆ պէյ առջի օրը նոյն ճարտարագէտներուն հետ մասնագիտական քննութիւն մը կատարեց օսմ. նաւատորմին նըկատմամբ։

—Գերման նաւագործարաններէն մէկ քանի ճարտարագէտներ առաջարկութիւններ ըրին ծովային նախարարութեան։

—Իճլալիէ զրահաւորին տակը մաքրելու համար Թէրսանէի մեծ աւազանը տարուեցաւ։

—Մախսուսէի համար նոր գնուած Անատօլու շոգենաւը Թէրսանէի մէջ կը նորոգուի ու կը կահաւորուի և մօտ օրէն կամուրջէն դուրս պիտի ելլէ։

—Կ. Պոլսոյ վաճառականներէն Սիրաքեան էֆ., կ՚ըսէ Իգտամ, Բարիզ պիտի երթայ մասնակցելու այն մրցումներուն որոնք պիտի կատարուին ընդհարումներէ առաջ եկած արկածները արգիլելու նպատակաւ ձեռք առնուելիք միջոցներուն համար։

—Սագըզի առջեւ 354 թոնօ տարողութեամբ հելլէն առագաստանաւ մը ընկղմեցաւ և նաւազներէ մէկը խեղդուեցաւ։ Նաւը ապահովագրուած էր երկու ընկերութիւններու։

—Անցեալ շաբթու Տրապիզոնի նաւահանգստին մէջ հելլէն շոգենաւ մը, Բէնէոս գարնուեցաւ աւստրիական շոգենաւի մը։ Բէնէոս բաւական վնասուեցաւ. ասոր ղեկավարը մեռաւ և նաւազներէ երկուքը ծանրապէս վիրաւորուեցան։

—Սեւ Լերան իշխանին համար Թէրսանէի մէջ շինուող զբօսանաւուն կայմերը, մեքենան ու կաթսան դետեղուեցան. հիմա սենեակներուն և ներքին մասերուն շինութիւնը առաջ կը տարուի։

ՌՈՒՍԻՈՅ պալթիկ ծովու ընկերութեան Ս. Բէդերսպուրկ շոգենաւը, ռուսական 600 նոր զինուորով և 313 գաղթականով, երէկ Օտեսայէն Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց։ Քաղաքային ու զինուորական 60 հոգի ցամաք ելան ու մայրաքաղաքիս նշանաւոր վայրերը այցելելով շոգենաւ դարձան։ Ս. Բէդերսպուրկ երէկ իրիկուն Վլատիվօսդոք ուղեւորեցաւ։

Պ. ԶԻՆՈՎԻԷՎ, Ռուսիոյ դեսպանը, կիրակի օրը այցելեց Ստանդարդ զբօսանաւը։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ աւստրիական հիւպատոսին նախաձեռնութեամբ կազմեալ աւստրօ-հունգարական բարեսիրական ընկերութիւնը 7000 ֆիօրինի նպաստ հաւաքեց։

ՍՈՒՐԷ ԷՄԻՆԻ. — Արաբական 1316 տարիին համար Սուրէ էմինի կարգուեցաւ Բարձր. Շէվքէթ էֆ.ի լալան Խալիտ պէյ որ այս առթիւ երէկ իր տունը՝ Պէշիքթաշ՝ դրօշակներով զարդարեց, կրօնական արարողութիւններ կատարել տուաւ և աղքատներուն նպաստ բաշխեց։ Վեհ. Սուլթանին համար ալ բարեմաղթութիւններ եղան։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ Իտարէի ժողովը դատեց նահանգին հեռագրական ու թղթատարական ընդհ. տեսուչ Նահիտ էֆ.ն, որ իր հաշիւներուն մէջ բաց ունենալուն համար ամբաստանուած էր։ Որոշուեցաւ որ Նահիտ էֆէնտի իր մէկ ամսաթոշակը տուժէ, պաշտօնին մէջ վերահաստատուի, պաշտօնէ դադրեցուցած օրէն ի վեր բանած ամսաթոշակը բացին յատկացուի և ասկէ վերջը առնելիք ամսականին կէսը, իր հաւանութեամբ, պարտքին համար վար դրուի։

ԱՆՃԱՐԱԿ ԲԺԻՇԿՆԵՐ.—Սէրվէթ կը պատմէ թէ անցեալ օր չորս բժիշկ՝ Էքրամիտոս, Մէրթէզօրիս, Թէրէնկա և Աօխինէնիս՝ Բերայի Զըբըճը փողոցին մէջ 25 թիւ տունը գտնուող կնոջ մը վրայ բժշկական գործողութիւն կատարելու գացեր և քլորոֆորմ տուեր են, բայց հիւանդը գործողութեան սկիզբները մեռեր է։ Ասոր վրայ տնեցիք գաւազաններով ծեծելու ձեռնարկեր են այս անճարակ բժիշկները որոնք հազիւ ժամանակ ունեցեր են փախչելու։

ՊԷՅՔՈԶԻ ոստիկան-զինուորներու թիւը պիտի աւելցուի, բայց նկատելով որ Պոլսոյ պաշտօնէն կարելի չէ մարդ ղրկել, գրուած է Պէյքոզի գայմագամին որ տեղացիներէն ոստիկան-զինուորներ գրէ։

ԳԵՐՄԱՆ Բրօֆէսէօր Բիւլէրպախ գիտական ուսումնասիրութիւններու համար Տրապիզոնի, Կարնոյ և Վանայ նահանգներուն մէջ ուղեւորութիւն մը պիտի կատարէ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը կը խորհրդակցի միջոցներ ձեռք առնելու, որպէս զի մաքսատուններու մէջ մաքսի փոխարէն առնուած ապրանքները ծախուին, Մալիէի կողմէ տրուած հէվալէներով։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց ժողովը պիտի որոշէ այն գումարը զոր երկաթուղիի ընկերութիւնները իրենց հասոյթէն պիտի յատկացնեն Համիտիէ Անկելանոցին։

ԱՆՑԱԳԻՐ.—Ներքին գործոց նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով ամէն կողմ ծանոյց թէ անցագիր տրուելու գործողութեան վրայ քաղաքային պաշտօնեաները պէտք է անպատճառ հսկեն, որպէս զի անցագիրներու յատուկ իլմուխապէրները կա՛մ պաշտօնատուններու և կամ ծանօթ անձերու կողմէ տրուին։

ՇԻՊՈՏՐՍԱՅԻ ռուս հիւպատոսը անցեալ օր քաղքին մէջ ձիով պտոյտ կատարած միջոցին վար ինկեր և ծանրապէս վիրաւորուեր է։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Յուլիս 25էն օգս. 1 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 202 որոնց 105ը իսլամ (54 այր, 51 կին) 86 քրիստոնեայ (48 այր, 38 կին) և 11ը հրեայ (7 այր, 4 կին)։

ԲԵՐԱՅԻ Եէնիշէհիր թաղին մէջ, կ՚ըսէ Թէրճիւմանը, իսլամ մը եօթ-ութ տարեկան յոյն աղջիկ մը փախուցեր է խաբելով։ Խասգիւղի ոստիկանութիւնն իմանալով քննութիւն կատարեր և հեղինակը ձերբակալեր է։ Իգտամ կ՚ըսէ թէ աղջիկը փախցնողը իսլամ չէ, այլ հրեայ մը որ քանի մը կրօնքներու մէջ մտած ելած է։ Աղջիկը Տօլապ Տէրէսի բնակող Նանքոյի զաւակն է ութ-ինը տարեկան։ Հրեան զայն տարեր է Խասգիւղ Պալէմիկէի գերեզմանատունը, բայց չար դիտաւորութիւնը գործելու պահուն, մօտը գտնուած տուներէն տեսեր իմաց տուեր են ոստիկանութեան, որ առանց ժամանակ կորսնցնելու աղջիկը ազատեր և հրեան ձերբակալեր է։

ԷՍԿԻՇԷՀՐԻ մէջ երկաթուղիի գիծերու յանձնառու Բաքինօ րէվօլվէրով վիրաւորեր է տեղւոյն օթէլին վարձակալը՝ Թանաս։ Բաքինօ ձերբակալուեր է։

ՀԵԾԱՆԻՒԻ ԱՐԿԱԾ.— Առջի իրիկունը Սարգիս անուն մարդ մը հեծանիւով Սուլթան Մահմուտի դամբարանին առջեւէն անցնելու պահուն 50 տարեկան Զէհրա անուն կին մը տապալեց և վրան ինկաւ. կինը վիրաւորուեցաւ, հեծանւորդը ձերբակալուեցաւ։

ԳՈՒԼԷՖՃԻՊՈՒԻ Մաքրի փողոցը 25 թիւ տունը բնակող Տիմիթրի անուն մարդ մը երէկ անձնասպան եղաւ րէվօլվէրով։

ԳԱՏԸՐԳԻՒՂԻ հայոց եկեղեցիին դիմացը կօշկակարութիւն ընող Սոթիրիատի անուն յոյն մը երէկ անձնասպանութեան փորձեց արջասպ խմելով. կեանքը վտանգի մէջ է։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Վիէննայի թերթերէն, 14 Օգոս.

ՍՊԱՆԵԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆԸ.— Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարը, հրատարակութեան համար, հաշտութեան որոշմնագրէն հետեւեալ մասերը Մամուլի ներկայացուցիչներուն տուած է։ Այս մասին արդէն շաբաթ օրը գրած ըլլալով, կը փութանք հետեւեալ մանրամասնութիւնները ներկայացնել այսօր.

1. Սպանիա կ՚ընդունի կորսնցնել իր գերիշխանութիւնը Քուպայի վրայ։

2. Մ. Նահանգները պիտի կարենան Սպանիական Անդիլեաններէն ու Լատրոնեան կղզիներէն ուզածնին վար դնել։

3. Մ. Նահանգները հաշտութեան բանակցութիւններու միջոցին պիտի պահեն Մանիլա քաղաքը, ծոցը և նաւահանգիստը։ Այս բանակցութիւններու միջոցին պիտի որոշուի Ֆիլիպեաններու կառավարութիւնը և անոր յարակից պայմանները։

4. Քուպայէ և Փորթօ-Րիքոյէ՝ Սպանիա իսկոյն դուրս պիտի ելլէ։ Ներկայ տասը օրերու մէջ հաշտութեան բանակցութիւններու համար գումարուելիք յանձնաժողովը, որոշմնագրի ստորագրուելէն մինչեւ 30 օր պիտի որոշէ այն մանրամասնութիւնները թէ ինչպէս Հաւանայէ և Սան-Ժուանէ սպանիական զօրութիւնները պէտք է հեռանան։

5. Մ. Նահանգները և Սպանիա, իւրաքանչիւրը միայն 5 ներկայացուցիչ պիտի ունենայ գումարուելիք յանձնաժողովին մէջ, որոնք հաշտութեան պայմանագրութիւնը պիտի կազմեն։ Այս յանձնաժողովը պիտի գումարուի Բարիզի մէջ ամենէն ուշ մինչեւ հոկտեմբեր 1. Որոշմնագրի ստորագրուելէն անմիջապէս յետոյ երկու կողմէ թշնամական յառաջխաղացութիւնները պէտք է դադրին. այս նպատակաւ պէտք է որ երկու կառավարութիւններու կողմէ ալ ամենաշուտ կերպով հեռագիրներ երթան իրենց հրամանատարներուն։

ԹՇՆԱՄՈՒԹԵԱՆ ԴԱԴԱՐՈՒՄ.—Ծովային նախարար Պ. Լոնկ արդէն հեռագրած է բոլոր հրամանատարներուն որպէս զի թշնամական գործողութիւնները դադրեցնեն։

ՄԱՆԾԱՆԻԼԼՈՅԻ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒՄԸ. — Վաշինկթընէն Նիւ Եորք Հէրըլտ կ՚իմանայ թէ ծովային նախարարութիւնը հեռագիր մը ստացած է, որուն մէջ կը յայտնուի որ Ամիրալի կողմէ ղրկուած սպան պահանջած է որ Մանծանիլլօ քաղաքը անձնատուր ըլլայ։ Որովհետեւ սպանիական հրամանատարը կը մերժէր անձնատուր ըլլալ, հաշտութեան որոշմնագրի ստորագրուելէն 23 վայրկեան առաջ տեղի կունեցաւ կռիւ մը, որով Մանծանիլլօ կը ռմբակոծուէր։ Կը կարծուի որ Ամերիկացիները յաղթող եղած են։ Վաշինկթընի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կը փորձէին վերջ տալ ճակատամարտին. ուստի զօրավար Շէֆթըրին կը հեռագրէին որպէս զի իմացնէ Մանծանիլլոյի առջեւ գտնուող ծովային հրամանատարին որ թշնամութիւնները պէտք է դադրին։

—Ծովակալ Տիւէյի կը ծանուցուէր որ Մանիլլայի պաշարումը պէտք է վերցնել։ Միեւնոյն հրամանը ստացած է նաեւ ծովակալ Սէմբսըն Քուպայի համար։ Զօրավար Շէֆթըր կը հաստատէր հաշտութեան որոշմնագրի ստորագրուելու մասին իր ստացած հեռագիրը։ Վաշինկթընի մէջ չի գիտցուիր դեռ թէ զօրավար Մայլս ստացա՞ծ է կառավարութեան հեռագիրը որով իրեն կը հաղորդուէր թէ թշնամութիւնները վերջ գտնեն։

—Քուպայի ներկայացուցիչները կը հաղորդեն Մ. Նահանգներու պատերազմական նախարարութեան որ ապստամբները ընդունած են հաշտութեան որոշմնագրի պայմանները և պիտի դադրեցնեն իրենց թշնամական գործողութիւնները։

—Թէեւ Սպանիոյ և Անտիլեաններու միջեւ եղած հեռագրութեամբ հաղորդակցողներու վրայ դրուած արտաքոյ կարգի պայմանները վերցուած են, բայց տակաւին չեն ընդունուիր ծածկագիր հեռագիրները։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԾԱԽՔԵՐ.—Պատերազմի սկսելէն մինչեւ այսօր Մ. Նահանգներու ըրած ծախքերը կը հաշուուին 150 միլիոն տոլար. (3750 միլիոն զրշ.)։

—Պ. Մաք-Քինլի խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ պատերազմական նախարար Ելճըրի, և զօրավար Քորպինի հետ։ Հաւանականաբար ամերիկեան բանակը 100,000 մարդու պիտի իջեցնեն, իսկ Փիլիփպեաններու մէջ գտնուած զօրագունդերը աւելի պիտի ուժովցնեն։

—Կը կարծուի թէ ստոյգ է այն լուրը որով Լոնտոնի ամերիկեան դեսպան Պ. Հէյ Պ. Տէյի տեղ արտաքին գործոց նախարար պիտի անուանուի։ Պ. Տէյ հաւանաբար 8 օրէն իր հրաժարականը պիտի տայ։

—Հավաս կը հեռագրէ թէ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարին և ֆրանսական դեսպան Պ. Քամպոնի հաշտութեան որոշմնագիրը ստորագրելէն վերջ նախագահը իր շնորհակալութիւնը յայտներ է ֆրանսական կառավարութեան որ աշխատեցաւ Սպանիոյ և Մ. Նահանգներու մէջ եղած պատերազմական գործողութիւնները դադրեցնելու և վերջ տալու։ Պ. Մաք Քինլի ըսեր է նաեւ թէ շատ ուրախ է տեսնելով որ վերջնական հաշտութիւն կնքելու համար հարկ եղած բանակցութիւնները Բարիզի մէջ պիտի կատարուին։ Նմանապէս սպանիական կառավարութիւնն ալ ծանուցեր է Բարիզի իր դեսպանին որ ֆրանսական կառավարութեան Սպանիոյ մատուցած ծառայութիւններուն համար փութայ իր կառավարութեան կողմէ շնորհակալութիւն յայտնել։

ՍՊԱՆԻՈՅ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԸ.—Մադրիտի պաշտօնական թերթը վիճակագրութիւն մը կը հրատարակէ, ուրկէ կը տեսնուի որ Քուպայի մէջ մեռնող Սպանիացի 100 զինուորներէն 96ը հիւանդութենէ և միայն 4ը կռուի մէջ իրենց կեանքը կորսնցուցած են։

ԲԷՏԵՐՍՊՈՒՐԿԷՆ կը հեռագրուի որ այն լուրը թէ Մէնէլիք համաձայնած է Րահէյթան Ռուսաստանի ձգելու, պաշտօնապէս կը հերքուի։

ԹԷՀՐԱՆԷՆ Թայմզի կը հեռագրուի որ Դավրէժի շուկան գոցուած է։ Ռուսական հիւպատոսարանի առջեւ բազմութիւնը խռնուած է և հաց կ՚աղաղակեն, որովհետեւ հացի գինը շատ ելած է։

Պէռլինի թերթերէն, 13 օգոս. Եր.

ԱՒՍՏՐԻՈՅ և Հունգարիոյ քաղաքագէտները հիմա կը գտնուին Իշլի մէջ, ուր կայսեր նախագահութեամբ պիտի գումարուին, վերջին անգամ փորձելու համար թէ միապետութեան երկու երկիրներու միջեւ եղած դժգոհութիւններուն վերջ կրնա՞ն տալ։ Թուն կոմսը կայսրէն ընդունուեցաւ արդէն ու նաեւ ընտանեկան սեղանին հրաւիրուեցաւ։

ՊԱՊԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ. — Հակառակ Վատիկանէն եկած հերքումներու, կ՚երեւայ թէ Պապին առողջութիւնը մեծ մտատանջութիւն կը պատճառէ։ Կ՚ըսուի թէ Պապը այս օրերս խիստ ցաւերու ենթակայ է։ Հակառակ ասոր Վատիկանի գըլխաւորը դժուարաւ կը համաձայնի իր աշխատութիւնները ձգելով քիչ մը հանգստանալու։

ՀՐԴԵՀ.—Արդէն քանի մը օր առաջ հաղորդած էինք որ Պաքու՝ Նաֆթի հորէ մը հրդեհ ծագած է։ Կ՚իմանանք թէ հինգ օրէ ի վեր կը շարունակուի, և շրջակայքը բոցերու մէջ է։

ՃԻՊՐԱԼԹԱՐԷՆ կը հեռագրուի թէ Անգլիոյ միջերկրական ծովի նաւատորմիղը ճամբայ ելաւ դէպի Լիվօռնօ, Սբէցցիա և Քասթէլամարէ։

ՏԱՆԸՄԱՐՔԱ.—Զրոյց մը կը շրջի թէ նախարարական մասնակի տագնապ մը հաւանական է։ Այս տագնապը սակայն չի կարծուիր որ առընչութիւն ունենայ խորհըրդարանական միջադէպերուն հետ։ Խորհրդարանական միջադէպի տեղի տուողը եղած է այն որ կառավարութիւնը առանց իրմէ նախապէս թոյլտուութիւն ստանալու 500,000 քրոն բացէն ծախք մը յատկացուցած էր բանակին։

ՊԷԼԿՐԱՏԷՆ կը հեռագրուի որ Սքուբշինայի 1899 տարուան համար քուէարկուած ելմտացոյցին մէջ 68,819,568 Ֆր. յատկացուած է ծախքերու և 68,824,500 ալ հասոյթ նշանակուած է։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
(Իւսկիւտար Սէլամսըզ)
ԴԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԱՅԻ
(23րդ Տարեշրջան)

Վարժարանիս 23րդ դպրոցական տարեշրջանը կը սկսի օգոստ. 24ին երկուշաբթի օր, իսկ դասախօսութիւնը կանոնաւորապէս կը սկսի օգոստ. 31 երկուշաբթի։ Վարժարանիս աշակերտաց Պատ. ծնողք և պաշտպանք կը հրաւիրուին Յուլիս 26 կիրակիէ սկսեալ մինչեւ Օգոստ. 31 ամէն կիրակի օր ի վարժարան, տեսակցելու համար նոր տարեշրջանի թոշակաց վրայ։ Իսկ այն Պատ. ծնողք որ իրենց զաւակաց դաստիարակութեան գործը Տեսչութեան յանձնել կը փափաքին՝ կըրնան նոյն օրերը տեսնել տեսչութիւնը Պէրպէրեան վարժարանի մէջ, ներկայացնելով իրենց որդւոց պատուաստի պաշտօնական վկայագիրը։

Տեսչութիւն Պէրպէրեան
4—8 Վարժարանի

ՀԵՌԱԳԻՐ

Հաւանայի կապիտուլիւնը

ՄԱՏՐԻՏ, 15 օգոստ.—Մարէշալ Պլանքօ հեռագրեց Սպանիոյ կառավարութեան թէ հաշտութեան և պայմաններուն լուրը գրգռեր է Հավանայի ժողովուրդը։

Խռովութիւններ

ԲԱՐԻԶ.— Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն թէ պատերազմը աւարտելուն առթիւ մեծ խրախճանութիւններ կը պատրաստեն։

Գերմանիոյ կայսեր արկածը

ՊԷՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ Բ. ձիէն ինաւ և թեթեւապէս վիրաւորուեցաւ։

—Գերման նաւատորմը Քիլ ժամանեց ռազմափորձի համար։

Սեւ Լեռ ու Սերբիա

ՉԷԹԻՆԷ.— Սերբիոյ թագաւորին անուան տարեդարձին առթիւ Սեւ Լերան իշխանը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց անոր։

Աւստրիա ու Պուլկարիա

ՎԻԷՆՆԱ.—Պուլկարիոյ իշխանը պիտի աշխատի Իշլի մէջ Աւստրիոյ կայսեր ներկայանալու։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Սպանիական մամուլը

ՄԱՏՐԻՏ. 15 Օգոստ.—Սպանիոյ լրագիրներու մեծ մասը յօդուածներ կը հրատարակէ հաշտութեան պայմաններուն համար։ Տխրութեամբ կը հաստատէ թէ այս անգամ ալ ուժը յաղթած է. կ՚ըսէ թէ հաշտութեան դաշնագիրը վերջն է Սպանիոյ գաղթային տիրապետութեան։

Տագնապի զրոյց

ՄԱՏՐԻՏ.—Նորէն զրոյցներ կան նախարարական տագնապի, բայց ընդհանրապէս կը կարծուի թէ խնամակալ-Թագուհին պիտի թախանձէ Պ. Սակաստայի, որպէս զի պաշտօնի վրայ մնայ գէթ մինչեւ որ հաշտութեան վերջնական դաշնագիրը կնքուի, որ հոկտ.ին տեղի պիտի ունենայ։

Քուպայի ապստամբները

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Քուպայի ապստամբները ընդունեցին հաշտութիւնը։

Աւստրիա-Հունգարիա

ՎԻԷՆՆԱ.—Կայսրը յետաձգեց աւագ Խորհրդին գումարումը, որպէս զի մաքսային պայմանագրութեան խնդրոյն համար նորէն բանակցի Կոլուխովսքի ու Թուն կոմսերուն և Պառոն Պանֆիի հետ։

Մ. Նահանգաց հասոյթը

ՎԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Մ. Նահանգաց ցորենի ընդհանուր հունձքին քանակութիւնն է 607,180,000 պուշել (մէկ պուշելն 12 1/2 լիտր), անցեալ տարիէն 80 միլիոն աւելի։ Քսան տարիէ ի վեր այսչափ շատ եղած չէր։

Փորթօ-Րիքօ

ՓՈՆՍԷ.—Երկու տեղակալ, ապստամբ պալետի մը հետ, կղզիին հիւսիսային արեւմտեան կողմը ղրկուեցան, բոլոր քաղաքներու մէջ ամերիկեան դրօշը պարզելու։

Մարէշալ Պլանքօ կը հրաժարի

ՄԱՏՐԻՏ.—Մարէշալ Պլանքօ ծանոյց Սպանիոյ կառավարութեան թէ կը հրաժարի Քուպայի կուսակալութենէն, որովհետեւ չի կրնար վարել Քուպան պարպելու գործողութիւնը։

Զօրավար Աւկուստի կը հրաժարի

ՄԱՏՐԻՏ.— Ֆիլիպպեաններու ընդհ. հրամանատար զօրավար Աւկուստի հրաժարելով պիտի մեկնի, հրամանատարութիւնը իր երկրորդին յանձնելով։

ՀՈՆԿ-ՔՈՆԿ.— Զօրավար Աւկուստի Մանիլլայէն հոս հասաւ Քայզէրին Աւկուստա գերման յածանաւով։

Աւստրիա-Հունգարիա

ԻՇԼ.— Ֆրանց Եօզէֆ կայսրը իր ներկայութեամբ ընդունեց Աւստրիոյ ու Հունգարիոյ նախարարապետները, որոնք իրենց տեսութիւնները պարզեցին, խորհրդակցեցան և տեղեկագրեր մատուցին։ Յետոյ համաձայնեցան օգս. 24ին խորհրդակցութիւնները վերսկսելու Պէշթայի մէջ։ Թուն կոմսը ու Պառոն Պանֆի երէկ Վիէննա գացին։

Հանքային ջուրի ամբողջ պաշար մը կըրնայ փոխարինել Վիշի Էթայի Քոմփրիմէներուն պզտիկ մէկ սրուակը։ Երկու երեք Քոմփրիմէ գաւաթ մը հասարակ ջուրի մէջ դնելով հիանալի հանքային ջուր մը կրնանք ունենալ։ Արդէն ծանօթ է թէ Քոմփրիմէները պատրաստուած են Վիշի Էթայի ջուրով որ Վիշիի բնական աղբերէն ֆրանսական կառավարութեան աղբիւրներէն Սէլէսթէնէն, Կրանտ Կրիլլէն և Օբիթալէն առնուած է։

ՏՕՔԹԷՕՐ ՀԱՐՄԱՆՏԱՍ

Կը ծանուցանէ թէ, հինցած և նոր սկսած ջերմամիզութիւնը և անկից առաջ եկած ամէն կարգի հիւանդութիւնները, բոլորովին նոր մեթոտով մը հինգ վեց օրուան մէջ կատարելապէս կը բժշկէ, առանց հիւանդին ցաւ զգացնելու. անոնք որ կը տարակուսին, բժշկուելէ վերջ կրնան վճարել բժշկութեան վարձքը։ Հիւանդներն ամէն օր առաւօտէն մինչեւ իրիկուն կըրնան ներկայանալ Տօքթէօրին դարմանատունը, Ղալաթիա Սանտըգճըլար ճատտէսի, Դարագէօյ օթէլին դիմաց, 97 թիւ լամպաճիի խանութին վրայ յարկը։

29 39—41

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

Օգոստոս 4 1898
Կ. ՊՈԼԻՍ. — Մահրաչափ 759. Ջերմաչափ 23.
Օդը ամպամած։
Կէս օր. — Ժամը 4.59։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

Ջերմաչափ	Զրոյէն վար	Զրոյէն վեր
Տրապիզոն	—	24
Սելանիկ	—	24
Իզմիր	—	19
Հալէպ	—	—
Պէյրութ	—	26
Պաղտատ	—	—
Արխանկել	—	11
Բէդրսպուրկ	—	15
Մոսկուա	—	10
Բարիզ	—	19
Վիէննա	—	18
Օտեսա	—	20
Սօֆիա	—	16
Աթէնք	—	—

Սեւ ծովուն վիճակը Քիլիայի մէջ.— Ալեկոծ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	9 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	25	12
Ամէնէն վար գին	»	25	09
Բումէլիի երկթ. զոզ.	Ֆր.	111	—
Ամէնէն բարձր գին	»	111	62
Ամէնէն վար գին	»	111	—

ԲԱՑՈՒՄ 4 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ֆ. Կ.	25	15
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	111	25
Օսմանիէ		418	50
Ռէժի		292	—
Օսմ. Պանքա		13	—
Քրէտի Ժէնէրալ ՕՏՏԺ.		9	05
Երկրագործական Պանքա		7	30
Սօս. Օթ. Շօմէ Է Վալէօռ	Ա. Ո.	3	17
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	10
Թրամուէյի բաժնեթ.		775	—
» Ժուխանա		272	—
» պարտաթ.	Ֆր.	503	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.		312	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		455	—

ՄԹԻԼԱՆՑ

Քոնսոլիտէ ամ. օրուան	Օ. Ո.	2	80
» մէկ ամսուան		—	—
Բումէլի երկթ. ամ. օրուան		—	—
» » մէկ ամսուան		—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	09
Անգլիական ոսկի	»	110	34
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	10
Քրիմլիգ	»	51	00
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	—
Մէթալլիք	»	97	10
Բուալլի Եղմաղրամ	Օ. Ո.	8	59

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	20
» » » չէք	»	110	—
Բարիզ » »	Ֆր.	22	92 1/2
» » չէք	»	22	86 1/2
Պէռլին անսոլոս չէք	Մարք	18	56
Վիեննա չէք	Ֆիօր.	10	91 1/4

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 13 Օգոստոս

Օսմ. Քոնս. Սեռի Ա.	Ա. Ո.	66	50
» » » Բ.		46	50
» » » Գ.		26	80
» » » Դ. բաց.		23	06
» » » Դ. գոց.			
Փոխառութիւն Գասապպա		83	50
Օսմ. 3 1/2 %		79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա		12	06
Այտընի երկաթուղի		12	25
Եգիպտական Միացեալ		108	75
Ազգ. Քոնսոլիտէ		110	87
Հելլէնական 5 %		37	50
Մոնոբոլ հելլէնական 4 %		43	50
Ռանթ		33	—
Թուրք. փոխառ. 6 % 1888		94	—
» Նոր » 6 % 1892		95	—
Փոխառ. Բարիզի վրայ		25	550
Դրամազեղչ		2	1/2

ՎԻԷՆՆԱ, 13 Օգոստոս

Փոխառ. Բարիզի վրայ	Ֆիօր.	47	62
» Լոնտոնի վրայ		120	55
Բումէլիի երկաթուղի		59	93
Օսմ. Ռէժի		133	—

ԲԱՐԻԶ, 13 Օգոստոս

Օսմ. Քոնս. Սեռի Դ. բաց.	Ղրշ.	23	20
» » » » գոց.		23	25
» » » Բ.		47	—
» » » Գ.		27	—
Օսմանիէ		418	50
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	111	50
Օսմ. Ռէժի		292	—
Օսմ. Կայս. Պանքա		551	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		103	55
Քրէտի Լիոնէ		876	—
Պանք տը Բարի			
Սուէզի բաժնեթուղթ			
Իտալական Ռանթ		92	35
Սպանիական արտաքին		42	62
Չէք Լոնտոնի վրայ		25	250
Դրամազեղչ		02	—

ՊԷՌԼԻՆ, 13 Օգոստոս

Օսմ փոխառութիւն 1888	մարք	97	—
Բումէլիի երկաթուղի		115	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ		97	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամ.		20	330

ՀԱՑՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՁԵՒԻ ՎՐԱՅ
Դ. ԽՐՈՄԵԱՆՆ ԵՒ Մ. ՂՉԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ Թէթէճի Խան Ա. յարկ Թիւ 18, 20, 22, 24 [illegible]

Մթերանոցիս մէջ եղանակին յարմար ամէն տեսակ նորաձեւութեամբ պատրաստուած հագուստներ և կերպասներ կը գտնուին, ածուն, տուլբան, լաւ ու ճաշակաւոր, որոնք Եւրոպայի մէջ պատրաստուած հագուստներէն աւելի նուրբ և աժան ըլլալով ուրիշ վաճառատուններէ 20 առ. % պակաս և զեղչուեցին են։ Կը խնդրուի արդոյ հասարակութենէն որ հաճին մեր վաճառատունը այցելել և ստուգել որ Պոլսոյ և Ղալաթիոյ վաճառատուններուն հետ մրցելու վիճակին մէջ է։ Կանանց համար չարշեֆներ ալ կը գըտնուին. [illegible]

23 ԳԻՆ ՈՐՈՇ 39—150

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տրք Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եռանի փողոցին հրաշ ...., Նոր Զարդարեան ...)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներն ցաւ ... կը լեցնեն. ... պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, ...

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թըթերցուցիչ գեղերու և ամենակատարելագործեալ աք ... միջոցաւ, ...

Ե. Գ. Ամերկ. սով. համաձայն ձեռները կ'ընդունի օրերն ալ, (...) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (...) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։

Գաղթականներ կրնան գիմել իրեանց բնակարանին, ... 1 ...

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

... ԳԻՄ ՈՒԹՈՒ ...

CHles FAY,

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS

LONDON & LANCASHIRE FIRE

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862ԻՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ՄԻՋՈՐԴՔ ՃԻՆՃԻՆ

Հէւլէկ խան, Թիւ 2—3, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մ'է աս, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատուաւորութեամբ համբաւաւոր։

ՏՆՕՐԷՆ ԹԻՈՏՈՐ ՍԹԷՖԱՆՈՒ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կոզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	1862
Ալէքթօ	3607	Գէնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարզէլլօ	3709	Սիրիօ	1735
Արիօսդօ	2377	Տիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միրանտօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1832	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1037	Սմէրօ	1200
Պօրոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրաւօ	1076	Տրաւօ	1713	Հումպէր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինձօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօպիօ	3827
Գոֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրրինօ	487
Գալիպսօ	1337	Էշագօ	1481	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուիլպինօ	2420
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլիմպօ	2307	Պալէրմօ	1637	Վասօ	1914
Գադօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօլնօ	1700	Բայօ	510	Վօլօ	1289
Ջիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վոլթուրնօ	2396
Սիտէրօ	1834	Ֆրանչիսգօ	4582	Լէանտրօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	[illegible]	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Մէսսիօ շոգենաւը, Նաւապետ Պոյդ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասաւ։

Հինտու շոգենաւը, Նաւապետ Բօքս, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 12ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ

Թիւ 17—18, Բիւյիւք Միւմէթ խան, Ղալաթիա

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 — Պէշիք	6 15	— —	7 — Գզկ.
11 30 Վոսփ.	6 50 Պէշիկ.	11 30	7 40 Պզկ.
12 15	7 55 Պէշիկ.	12 15	8 20
1 —	8 50	1 —	9 —
1 30	9 35	1 30	9 40
2 —	9 45 Ֆէրպ.	2 25	10 15 Գզկ.
2 30	10 10 Պէշիկ.	2 50 Վոսփոր	10 30 Ֆէրպ
3 —	10 35 Գզ.Պկ.	3 5	10 40 Գզկ.
3 15 Ֆէրպ.	11 — Գզկ.	3 30	11
3 30	11 — Ֆէրպ.	4 —	11 25 Գզկ.
4 —	11 20	4 30 Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ
4 30	12 —	4 35	11 50
4 45 Ֆէրպ.		5 —	12 15
5 5		5 40 Պէշիկ.	
5 35		5 30 Ֆէրպօթ	
5 50		6 15 Պշկ.	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 15 Պէշթ.	6 20 Պէպ.	11 45	7 5 Պշք.
12 —	6 50 Պշթ.	12 20	7 40 Պշք.
12 40	8 Պշթ.	1 —	8 20
1 20	8 45	1 35	9 —
2 —	9 30	2 20	9 40
2 45	9 45 Ֆէրպ.	2 35 Վոսփ	10 15
3 25	10 15	3 5	10 30 Ֆէրպ.
3 15 Ֆէրպօթ	10 35	3 30	10 40
4 5	11 — Ֆէրպ.	4 — Ֆէրպօթ	11 20
4 40	11 10	4 45	11 30 Ֆէրպ.
4 45 Ֆէրպօթ	11 45	5 30	11 45
5 25	12 —	5 30 Ֆէրպօթ	12 15
5 50 Պշկ.		6 15 Պէպէք	

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 — Հարէմէն Սալաճագ բացի Կիր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է
3 30 » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԲԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՋ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 30 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը միգապատ եղած ատեն շոգենաւք իրենց գտնուած տեղերը սպասել մնան։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի Կայս. հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Պետերպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	67,000,000 »
1895ի հասոյթք	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Փոստին դէմ
(Հին Մուստափա տունը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԻՈՏՈՐ ՌԷՊՊԷՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1898 Յունիս 1էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրէնութիւն

(Բացի կիրակի օրերէն) Ռումելի կողմի եւ Կամուրջ Էնիքէօյ ուղեւորաց երթեւեկութեան ժամերը

ժ. վ. Թ.
10 45 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր. Հս. (Հիսարի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի 37
11 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Քրճ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Պօյճ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի 40
12 35 Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի 39
1 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպահ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հիս. Գանտ. Վնք. (Վնք. պիտի հաղորդակցի Ուր. նբրը Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշ.) 45
1 45 Ենմ. Մզպ. Պէօք. Թրպ. Ենք. (Ենք. պիտի հաղորդակցի) Պէշիկ. 43
2 10 Ենմ, Մզպ Պէօյմ. Թրպ. Պէյզ Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հիս, Գնտ Պէշիք. ուրբաթները Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գուզկ. 37
2 50 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Իսթ. Միր. Պօյ. Ր. Հիս. Պէպէք (Պէպ. պիտի հաղորդ. ուրբ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պշք. 44
4 30 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Միրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպէք (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) ուր. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պշք. 40
5 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թարպ. Պէյզ. Ենք. ՍԹՆ. Գանլ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պէշ. 22
7 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ. ՕրԹ. Պէշիք. (Պէյզօզ Չիբ-զար շոգ. հետ պիտի հաղ.) 21
8 — Ա. Ր. Գվ. Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Պօյ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պէշկ. 45
10 15 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հ. Պէպ. Արն. ՕրԹ. Պշք. ուրբ. Պէյքօզ 32

Էնիքէօյէն Կամուրջ ինող ուղեւորք

11 20 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պշք. 21
2 15 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պշք. 18

Պէպէքէն Կամուրջ ինող ուղեւորք

11 — Պէպ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պշք. 22
11 45 Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պէշք. 21
12 30 Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պէշք. 32
1 20 Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. ՕրԹ Պշք. 22
2 — Պէպ. Արնվ. Գրչ. ՕրԹ. Պէշք. Գպթ. 21
2 45 Պէպ. Արն. Գրչ. ՕրԹ. Պէշ. 18
3 30 Պէպ. Արն. Գչ. ՕԹ. Պշք. 20
4 5 Պէպ. Արն. Գուր. ՕրԹ. Պէշ. Գպ. բացի ուր. 43
4 45 Պէպ. Արն. Գուր. ՕրԹ. Պէշ. 34
5 30 Պէպ. Արնվ. Գրչ. ՕրԹ. Պշք. բացի ուր.է 32
10 15 Ր. Հիսարէն ուղղակի Կամուրջ բացի ուր. 43
11 — Լրնաուտքէօյէն ուղղակի Կամուրջ 34

Անատօլու կողմէն Կամուրջ ինող ուղեւորք

11 — Գնլ. Զնկ. Պէյլ. Իզկ. Իւսկ. 33
11 30 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գանլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վան. Ուրբ. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. 44
12 5 Պէպ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. բացի ուրբաթէ 34
12 25 Պէյզ. Բշպ. Ենք. Զպզ. Գնլ. Պօյճ. Ր. Ա. Հիսար Գնտ. Արն. Զէն. Պէյլ. Գուզ. Պէշ. 20
12 5 Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 33
1 30 Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 20
1 45 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գանլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. [Վնք. շոգ. պիտի հաղ. ուր-նբրը Վնք. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. 45
2 30 Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշկ. բացի ուրբ 34
3 — Պէյզ. Բշպճ. Զպզլ. Գնլճ. Ա. Հ. Գնտլ. Պէշ. պիտի հաղորդակցի ուրբաթօրերը Վնք. Զնկ. Պէյլպ. Գզկ. Պշք. 37
3 35 Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլպ. Գզկճ. Պշք. բացի ուրբաթէ 32
4 30 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. (Վնք.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները 4 30 Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Զնկ. Պէյլ. Գուզ. Պշք. 39
5 15 Վան. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. 33
7 30 Պէյք. Բշպ. Ենք. Գնլճ. Մրկ. Ր. Ա. Հիս. Գնտ. Պէպ. Արն. Զնկ. Պէյլ. ՕրԹ. Գզկ. Պշք. հինգշաբթի օրերը ՕրԹ. Պշք. հանդիպելէ զատ Իւսկիւտար ալ պիտի հանդիպի 20
8 50 Մէզ. Պէօյք. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպզլ. Գնլ. Ա. Հ. Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իւսկ. 18
9 35 Գնտ. Զնկ. Պէյլ. Իւսկ. բացի Ուր.
10 15 Պէյզ. Ենք. Գնլճ. Ա. Հիս. Զնկ. Պէյլ. Պշք. բացի ուրբաթէ 22
10 15 Ա. Հս.էն ուղ. կամուրջ ուր. օրերը 10 35ին 44
10 35 Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 42
11 — Գզկ.էն » » » » 20

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Ռումելի եւ Էնիքէօյ ուղեւորաց ժամերը

12 45 Պշք, ՕրԹ, Արն, Պէպ, Ր, Հ, Պօյճ. Ենք, Թրպ, Պէօյ, Մզպ, Ենմ, ուրբաթները Պէյզօզ 37
2 30 Պէշ. ՕրԹ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հիս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. 40
3 — Գպթ, Պշք. Գզկ. ՕրԹ. Պէյլ. Զնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզօզ Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 22
4 — Պշք. ՕրԹ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 21
5 — Գպթ. Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Արնվ. Վնք. Գանտ. Ա. Ր. Հս. Գնլճ. Զուպուզ. Բշպ. Պէյզ. 20
6 — Գպթ. Պշք. ՕրԹ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Գվգ. Ներ 45
7 — Պշք. ՕրԹ. Պէյլ. Զէնկ. Արն. Գնտ. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէյք. Մէզ. Պէօյ. 18
8 30 Պշք. ՕրԹք. Արնվ. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. 32
9 20 Պէշ. ՕրԹ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հիս. ուր. Միրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մզպ. 43
10 — Ենմ. Թրպ. Պէյք. Մէզ. Ենմ. Ա. Ր. Գավագ բացի ուրբաթէ 40
10 5 Պէշք. ՕրԹ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մզպ. Ենմ. 37
10 45 Պէպ. Ր. Հս. Պօյ. Մրկ, ՍԹՆ, Ենք, Թրպ, Քրճպ. Պյք. Մզպ. Ենմ. 45
11 30 Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. (Ենք.է Պէյզօզ շոգ. հետ հաղորդակցելով 43
11 40 Պէպ. Ր. Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. 19

Կամուրջէն Պէպէք ինող ուղեւորաց ժամերը

12 40 Ուղղակի Ր. Հիսար 22
1 20 Ուղղակի Պէպէք 20
2 50 Ուղղակի Պէպէք 20
3 30 Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթէ 43
4 10 Ուղղակի Պէպէք ուրբաթ Պէյլ. Զնկ. 31
4 45 Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթէ 32
10 30 Պշք. ՕրԹ. Գրչ. Արն. բացի Ուր. 34
11 15 Գպթ. Պշք. ՕրԹ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հ. Պօյճ. Ենք. 18
11 45 Պշք. ՕրԹ. Գրչ. Արն. Գնտ. Ա. Հս. 22
12 15 Պշք. ՕրԹ. Գրչ. Արնվ. Պէպէք. 32

Կամուրջէն Անատօլու կողմ ինող ուղեւորաց ժամերը

12 10 Ուղղակի Վանիքէօյ 33
1 — Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հիս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Գվգ. Նեք 44
1 45 Պշք. ՕրԹ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. բացի ուր. 34
2 45 Ուղղակի Գանտիլլի բացի ուրբաթէ 32
2 50 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վնք. Գնտլ. Ա. Հ. Գնլճ. Զպզ. Բշպ. Պէյզօզ ուրբաթ օրերը 2 55ին Թրպ. Պէօյք. Մզպ. 39
4 35 Պշք. ՕրԹ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. 33
8 35 Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. պիտի հաղրդ. ուրբ. 8 45 Ա. Հիս. Գնլճ. Զպզլ. Բշպ. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. 33
9 — Պշք. Գնտ. Ա. Հիսար Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. բացի ուրբաթէ
9 30 Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանք. Գնտ. Ա. Հ. Ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը 44
10 15 Իւս, Գուզկ. (բացի ուրբաթէ) 42
10 20 Պէշք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ր. Ա. Գավագներ 38
10 35 Պշք. Պէյլ. Զէնկ. Վնքք. Արն. Գնտ. Ա. Ր. Հիս. Գնլճ, Մրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզ. ուրբաթ օրերը 15 վայրկեան վերջը Գզկ. 33
10 40 Իւսկտ. Գզկ. (բացի ուրբաթէ) 21
11 — Պէ. ք. Գզկ. Պէյլ Զնկ. Վանք. Գնտ. Պէպէք բացի ուրբաթէ 33
11 20 Գնտ. Ա. Հիս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. ուրբաթ օրերը Գուզկունճուգ 44
12 — Պէշ. Գուզկ. Պէյլ. Զէն. Վան. Պէպէք 34

Ամէն ուրբաթ ժամ 11ին Մէզարպուրնիէն շոգենաւ մը ելլելով Պէօյք. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. ՕրԹ. Պշք. հանդիպելով Կամուրջ։

Ամէն ուրբաթ ժամ 10 45ին Մէզարպուրնիէն շոգենաւ մը ելլելով Պէօյք. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իւսկ հանդիպելով Կամուրջ։

ԳԼԽԱՑԱՒԷՐ

ԿՈՒԱՐԱՆԱ

GUARANA

ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ

Այս բուսային ու բնական փոշին մէկ ծրարիկը քիչ մը շաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ջնջելու համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։

Կեդրոն. ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, Թիւ 8 և դեղարանները A.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԷՃԵԿԵԱՆ Է ՄԵՐՍԻՆԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւոր երթեւեկութիւն

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Օգոստ. 16 Անտրէյի Մարսիլիայէն։
» 18 Ժէօռժի Անվէրսէն։
» 22 Սէնտ-Ժոռժ Անատոլուի եզերքէն

ՄԵԿՆՈՒՄ

Օգոստ. 17 Անտրէյի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովօռոսսիսք։
» 20 Ժէօռժի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովօռոսսիսք։
» 23 Սէնտ-Ժոռժ Մարսիլիա ուղղակի

Բարիզ-Լիօն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղեւոր և ապրանք ընդունելութեան

Նաւալղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՈԹԻՄ ՐԷՊՈՒԼ

575 Թոփհանէ, քարափին վրայ

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրփուլի և Աքտիւնիզ միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրժօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Ցալիֆոռնիան	10500	Բէնրիքիրն	3500
Քէսդրիան	10500	Աքրժ. րն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արապիան	3500
Դօլօմիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիտո	8000	Ալզաշիրն	2500
Ֆիրենիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինտօ	900
Վավօնիան	3700	Օրօրզօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆասլիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրամանը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

ՏԻԵԶԱՐԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ

ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱԴ ՏԸ ՇՕՑՈՎ

VIN et SIROP de DUSART

Տիւզարի գինիին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆադ մը չօն ամենէն ազդեցիկ վերանորոգիչն է։

Ոսկրաթիք տղոց ոսկորները կը շինէ ու կը զօրացնէ. ... կուտայ թոյլ և անշարժին տղոց։

Եղէ կիները այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգնիր ու չեն վախեր և առաւելի կորովի տղաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆադը ստնտուներուն կաթը կը շատցունէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ատամնահանման հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուսնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ A.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՌԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն. 1, 3, ր. Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845էն հիմնուած ի վեր

Ապահովագր. ներու վճ. 1 Միլիառ	123,000000
1895ի արդիւնքն	
Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	861,000000
1896 յունուար 1	
Աւանդք եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա	40,00000
Յաւելեալ դրամագլուխ	124,00000
Արդի ապահովագրութիւնք 4 Միլիառ	141,00000

Յեխեղեալն առանձնակի

Տնհաջաժիններու բարգմամբ և ապահովագիներու վերադարձմամբ ի դէպ մահու.

Պայմանագրութեան նոր եղանակ

Առնեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՈՒ. ՀՕՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վոյվոտա ի ... խան, Ղալաթիա

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կը. 4 16 Միտիլի, Իզմիր, Փիրէոս, Աղեքսանդրիա, ժամը 3ին յետ միջօրէի։
Եշ. 5 17 Սեվաստաբոլի ուսուրճանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 6 18 Տարտանէլ, Այնօրօզ, Սէլանիկ, Իզմիր ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Շբ. 8 20 Ինէպօլու. Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում առաւօտեան ժամը 11ին։ 562

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Որոց շոգենաւերն ...

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Քոթնիա	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ադլաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2168
Սէֆալոնիա	5517	Փարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիդատ	1899
Ալէբբօ	2143	Մորօզզօ	1855
Բէտար	1876	Գամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գագալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար

Thomas C. Joly

Ալեքսանտրիա խան, Թիւ 401 Ղալաթիա 571

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (3)

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԱՐՈՒԱՐՁԱՆԻՆ ՏՂԱՆ

Ա.

ԾԵՐՆՈՒ ՄԱՐՔԻԶՈՒՀԻՆԵՐԸ

—Կ'աշխատի՞։

—Անշուշտ, և կը հաւատամ ձեզ թէ իրեն տրուած ուտելիքին գինը կը հանէ։

—Ինչ բանի կը գործածեն զինքը։

—Դաշտային ծանր աշխատութիւններու չի գար։ Կօշտ գործերը չեն յարմարիր [illegible] մը։ Իր սիրուն, փափուկ ու ճերմակ թաթիկները չեն կրնար դիմանալ։ Կովերն արօտավայրը կը տանի և ագարակին կաւեղէնները կը խնամէ։ Չկրնար ըսուիլ թէ նուրբ ճաշակ ունի, որովհետև գաղափար չէ մնացած գլխուն մէջ, բայց կարելու մասին սքանչելի ճարտարութիւն ունի։ Ըսի ձեզ թէ տղայքը շատ կը սիրէր, այս պատճառաւ կրնան զանոնք յանձնել իրեն. մեծ խնամք կը տանի անոնց և մօր մը պէս կը գուրգուրայ վրայնին։

—Ուրպէյէն մեկնիլ ուզած չէ՞ երբէք։

—Չեմ կարծեր։ Ո՞ւր պիտի երթար։ Իր վիճակին մէջ գտնուող կնոջ մը համար ո՛րչափ կարելի է, ա՛յնչափ երջանիկ է Սորպիէններուն ագարակին մէջ. իւր հաճոյքին համեմատ կ'ապրի և զբաղի իւր ամէն ուզածը կ'ընէ։ Ագարակին մէջ գործածուած բանւորներն երբեմն կը ծաղրեն զայն,—ամէն տեղ կը գտնուին կոշտ մարդիկ,—բայց մէ՛կ կը չհամարձակիր խստութեամբ կամ թշնամանքով վարուիլ հետը, որովհետև անմիջապէս կը վռնտուի։

Չմոռնամ ըսել նաև թէ հոս... ի՞նչպէս ըսեմ... բարեկամութիւն մ'ունի... տարօրինակ յարում մը՝ մէկուն...։

—Երիտասարդի՞ մը։

—Երիտասարդի՛, երկմաքրդոց երբեմն անգամ չի նայիր։

—Շա՛տ աղէկ, տրտմ եմ, ըսաւ նկարիչը կէս ժպիտով։

—Մանկամարդուհիի մը, ամենագեղեցիկ թխորակի մը, որ դեռ տասնեւինը տարու չի կայ։

—Ուրպէյցի օրիորդ մ'է անշուշտ։

—Ո՛չ. Փարիզցին է։ Այս ալ ուրիշ պատմութիւն։ Դուք անշուշտ ինձմէ աղէկ գիտէք Ազգատախնամ հոգաբարձութեան ինչ ըլլալը։

—Անշուշտ այն մարդասիրական գեղեցիկ հաստատութեան վրայ կը խօսիք, որ դժբաղդներու օգնութեան համար սահմանուած է։

—Այո՛, ճշդիւ այդ է։

—Այդ հոգաբարձութիւնը, որ մեծամեծ եկամուտներ ունի, քանի մը խնամատուն հիմնած է, որոց մէջ կ'ընդունի, ծերերը, հիւանդները, անկարողները, և կրցածին չափ կ'սփոփէ ամէն տեսակ թշուառութիւնները։ Մասնաւորապէս որբ կամ լքեալ մանկիկներու կը նուիրէ իւր խնամքն ու պաշտպանութիւնը։ Ինչ պիտի ըլլար այն փոքրիկ նորածին էակը, զոր մայրը, իւր սխալը ծածկելու համար, կամ չքաւորութենէ մղուած, մթին կամ ցուրտ գիշերուան մը մէջ կը տանի փողոցը կը ձգէ դրան մ'առջեւ. ի՞նչ պիտի ըլլար առանց այդ հանրային խնամակալութեան։ Եւ այն աղքատ փոքրիկ զաւակն, որուն հայրն ու մայրը մեռնելով մինակ, անխնամ ու անտէրունչ միայ աշխարհի մէջ, ի՞նչ պիտի ըլլար եթէ գթութիւնը լքեալաց օգնութեան չհասնէր անոր։

—Արդ, պարո՛ն Սէլպէռ, ըսաւ Ջացպպանուհին, Ազգատախնամ հոգաբարձութեան գիւանը յաճախ մեր Նիեվրի գաւառը կը ղրկէ այդպիսի խեղճ տղայք, որք աղքատիկ բայց պարկեշտ ընտանիքներու խնամոց կը յանձնուին համեստ փոխարինութեամբ մը։ Ընդհանրապէս լաւ կը խնամուին, որովհետև հոգաբարձութիւնը կը հսկէ այցելու տեսուչներու միջոցաւ, որք ժամանակ առ ժամանակ կ'ուգան կը նային։ Այդ տղաքը մեծնալէ ետեւ կ'երեւի թէ ազատ կ'ըլլան։ Ոմանք Փարիզ կամ ուրիշ տեղեր կ'երթան, ոմանք ալ իրենց մեծցած տեղը կը մնան։ Մէկ քանին կը ճանչեմ որ հոս ամուսնացան, ստակ շահեցան և այսօր լաւ վիճակի մէջ են։ Այնչափ վարէն ճանբայ ելնել և յաջող ու փայլուն վիճակի հասնիլ, գեղեցիկ բան է։

Գալով մեր գեղեցիկ թխորակին, որ Բլէռ կը կոչուի, Ազգատախնամի գիւանին կողմէ Ուրպէյ ղըրկուած էր։

Չորս կամ հինգ ամսու էր բերուած ժամանակ, և որովհետև անկէց ի վեր տասնեւութը տարի է, կրնաք տարիքը գիտնալ։ Տարիի մը չափ կար որ մարքիզուհին ճանբուն վրայ գտնուեր էր կիսամեռ վիճակի մէջ, ինչպէս որ պատմեցի ձեզ։

Օրին մէկը մարքիզուհին կը տեսնէ այդ աղջիկը անուցչին տանը մէջ և խակոյն կը սկսի սիրել փոքրիկ Բլէռը, բայց ա՛յն աստիճան կը սիրէ որ մայր մը չկրնար այնպէս պաշտել իր զաւակը։ Այս բանը զարմանք պատճառեց երկրիս բժիշկներուն և զօրեղ գլուխներուն, որք չէին կրնար հասկընալ թէ խենթ մը այնչափ բուռն զգացում կրնար ունենալ։

Եւ մարքիզուհիին այդ սէրն հետըզհետէ կ'աւելնար քանի որ փոքրիկ Բլէռը կը մեծնար։ Կրնայ ըսուիլ թէ տղան ինք մեծցուց խակապէս, և Բլէռ, որ այսօր մեծ, ուժեղ, գեղեցիկ, և կրնամ իսկ ըսել, նշանաւոր աղջիկ մ'է, այս ամէնն ալ մարքիզուհիին կը պարտի։ Աւելի տարօրինակն և անհաւանելին կայ, որուն չպիտի հաւատաք թերեւս. մարքիզուհին կարդալ, գրել ու կարել սորվեցուց անոր. այնպէս որ Բլէռ ճարտար դերձակուհի մ'է այսօր, և լաւ [illegible] կը շահի։

Աւելորդ է ըսել թէ Բլէռ ապերախտ չէ. ինքն ալ մարքիզուհին կը սիրէ իբրեւ իւր հարազատ մայրը, և չուզեր այս Ուրպէյէն մեկնիլ, ուր իւր աշխատութիւնն ապահով և անկախութիւն կ'ապահովէ իրեն։ Անշուշտ պիտի ամուսնանայ հոս, որովհետև զինքն ուզող քանի մ'երիտասարդներ կան, որք, ճշմարիտն ըսելով, արհամարհելի տղաքներ չեն։

Այս ըսածներէս կրնաք հասկնալ, պարոն Սէլպէռ, թէ Բլէռ ուր որ երթայ, մարքիզուհին ալ հոն պիտի երթայ։ Երկուքն ալ չեն կրնար իրարմէ բաժնուիլ։

—Իրաւ է, իրաւ է, ըսաւ նկարիչը, որ քանի մը վայրկեան ի վեր խոր մըտածութեան մէջ ընկղմած կ'երեւէր։

Յանկարծ ոտքի վրայ ելնելով, սկըսաւ մեծ մեծ քայլել սենեակին մէջ։

Յետոյ կանգ առաւ։

—Սիրելի տանտիրուհիս, ըսաւ, շատ շնորհակալ եմ ձեզ այս պատմածներնուդ համար։

—Արդէն բան մ'է, ըսաւ կինը ժպտելով։ Բայց ինչո՞ւ այդպէս կը պտըտիք փախչելու դուռ վնտռող բանտարկեալի մը պէս։

—Միտքիս մէջ գաղափար մը ծագեցաւ, այն է պատճառը։

—Ի՞նչ գաղափար։

—Մարքիզուհիին պատկերը հանել կ'ուզեմ։

Թարգմ. Կ. Ս. ԻԻԹԻՒՃԵԱՆ

(Շարունակելի)